

GreenKidz Jaarverslag 2016

Changing
the mindset of
generations

GREENKIDZ
WINNER OF
THE CURAÇAO
SUSTAINABLE
INNOVATION
AWARD 2015

"Helping schools and communities become more sustainable and responsible"

**Green
Kidz[®]**
Turn your world around

Samenvatting

Educatieve activiteiten

Met het GreenKidz jaarverslag 2016 kijken wij trots terug op een zeer actief en succesvol GreenKidz jaar. In dit jaar werd een toenemend aantal GreenKidz scholen bereikt met een modern en samenhangend activiteitenpakket over milieuzorg, afval, plastic en recyclen op Curaçao. Dit pakket betrof onder andere ervaringsgerichte schoonmaakactiviteiten, levendige excursies en interactieve gastlessen en knutsel-workshops op school. Dit jaar lag de focus niet alleen op educatieve activiteiten voor leerlingen maar ook op kennisoverdracht aan leerkrachten en voorlichting aan ouders op de 15 FO-scholen waar GreenKidz aanwezig was.

Voorlichting aan de gemeenschap

In 2016 verlegden wij onze focus bewust naar de hele gemeenschap van Curaçao. Hierbij werkten wij nauw met sponsors en fundraisers. Dit jaar ontwikkelde GreenKidz een kleurrijke en gratis downloadbare brochure voor gezinnen in vier talen over plastic en recycling en organiseerden wij een twintigtal drukbezochte awareness bijeenkomsten, lezingen en persconferenties voor jong en oud. Zo was GreenKidz met een informatiestand aanwezig op koningsdag, de 5 inloopavonden van de Guardian Group Walk & Run en de International Bazaar en verzorgden wij ouderbijeenkomsten op scholen en lezingen voor geïnteresseerden over recyclen, afvalmanagement en recycle kunst.

Samenwerking met groene partners

Dit 2^e GreenKidz jaar werd afgesloten met een aantal unieke en grote projecten, die in nauwe samenwerking met groene partners werden uitgevoerd. Hierbij werd onder andere samengewerkt met Bedrijven Platform Milieu, het Curaçao Clean Up Team en Stichting Uniek Curaçao. Deze projecten betroffen de deelname van meer dan 600 leerlingen en een groot aantal GreenKidz vrijwilligers aan de jaarlijkse Curaçao Clean Up Dag op de twee schoonmaaklocaties Boka Ascension en Boka St. Joris, een groot recycle kunstproject en een uitbundig kinderfeest dat in het kader van haar honderdjarige bestaan door de MCB Bank werd gefinancierd.

Aansturing en financiering

In 2016 groeide GreenKidz uit tot een team van 30 betrokken professionals van gastdocenten, lesmateriaal-ontwikkelaars, schrijvers, vertalers, designers, illustratoren, websitebouwers, social media specialisten, milieu en marketing experts, financiële adviseurs en eventplanners. De dagelijkse leiding lag in handen van een kernteam en de strategische koers werd uitgezet door het driekoppig bestuur van de Keep Learning Foundation waarin het GreenKidz project is ondergebracht. Hoewel het aantal sponsors in 2016 aanzienlijk toenam, was dit nog niet voldoende om alle gemaakte uren van de kernteamleden te dekken en richt dit team zich komend jaar op het vinden van duurzame financiering.

Resúmen

Aktivitatnan edukativo

Ku e relato anual di GreenKidz 2016 nos ta mira bèk riba un aña GreenKidz sumamente aktivo i eksitoso. E aña akí a alkansá un kantidat kresiente di skol GreenKidz ku un pakete di aktivitat moderno i konsistente tokante kuido di medioambiente, shushi, plèstik i resiklahe na Kòrsou. E pakete tabata trata entre otro: aktivitatnan di limpiesa, eskurshonnan animá i lèsnan interaktivo ku dosentenan invitá i tayernan di obra di man na skol. E aña akí e enfoke no tabata dirigí únikamente riba aktivitatnan edukativo pa alumnonan, pero tambe riba traspaso di konosementu na dosentenan i instrukshon na mayornan di e 15 skolnan di fundeshi kaminda GreenKidz tabata presente.

Informashon na komunidad

Na 2016 konsientemente nos a desplasá nos foko riba hinter komunidad di Kòrsou. Den esaki nos a traha estrechamente ku spònsor i fundraisers. E aña akí GreenKidz a traha un foyeto pa famianan, kolorido i grátis, ku por download na kuater idioma tokante plèstik i resiklahe i tambe nos a organisá binti aktivitat, lektura i rueda di prensa ku tabata bon bishitá pa grandi i chikí. GreenKidz tabata presente durante Dia di Rei, sinku anochi di informashon di Guardian Group Walk & Run i e Bazar Internashonal, tambe nos a organisá reunionnan informativo na skolnan pa tur esnan interesá tokante resiklahe, maneho di shushi i arte ku materialnan di resiklahe.

Kolaborashon ku partnernan bèrdè

A sera e di dos aña akí di GreenKidz ku un kantidat di proyekto úniko i grandi ku a wòrdu ehikutá konhuntamente ku su partnernan bèrdè. Den esakinan a traha entre otro ku Bedrijven Platform Milieu, Curaçao Clean Up Team i Stichting Uniek Curaçao. E proyektonan tabata trata partisipashon di mas ku 600 alumno i un gran kantidat di boluntario di GreenKidz na e aktivitat anual di Curaçao Clean Up kaminda a limpia na Boka Ascension i Boka Sint Joris i un proyekto di resiklahe enorme i den kuadro di nan di 100 aniversario Banko MCB a finansiá un fiesta pa e muchanan akí.

Maneho i finansiamentu

Den 2016 GreenKidz a krese te ku awor e ta konsistí di un tim di 33 profeshonal ku entre otro; dosentenan invitá, produktornan di material, eskritornan, traduktornan, diseñadónan, ilustradónan, hende ku ta taha wèpsait, espesialistanan di medionan sosial, medioambiente i merkadeo, conseheronan finansiero i organisadónan di evento. E maneho diario tabata den man di un tim i e rumbo stratégiko tabata den man di e direktiva ku ta konsistí di tres persona di Keep Learning Foundation, bou di kua e proyekto di GreenKidz ta kai. Ounke e kantidat di spònsor a krese konsiderablemente na 2016, esaki no tabata sufisiente pa kubri e oranan ku e nùkleo a hinka den e proyekto i p'esei e tim ta dirigí su mes pa buska finansiamentu duradero.

Summary

Educational activities

In our 2016 annual report GreenKidz proudly looks back on a very active and successful GreenKidz year. This year an increasing number of GreenKidz schools were provided with a modern and meaningful set of activities related to caring for the environment, waste, plastic and recycling in Curaçao. These activities included, among others, hands-on clean-up activities, excursions and lively interactive guest lectures and arts-and-crafts workshops at schools. This year we not only focused on educational activities for students, but also on the transfer of knowledge to teachers and providing information to parents at the 15 elementary schools that GreenKidz is involved with.

Informing the community

In 2016, we intentionally shifted our focus to the entire community of Curaçao. For this, we worked closely with sponsors and fundraisers. This year GreenKidz created for families a colorful and free-to-download brochure on plastics and recycling in four languages, we organized approximately twenty well-attended awareness meetings, lectures and press conferences for the young and old. In addition, GreenKidz had an information booth during King's Day celebrations, during the five registration evenings for the Guardian Group Walk & Run and during the International Bazaar and at schools we organized meetings and lectures for those parent interested in recycling, waste management and art made from recyclables.

Cooperation with green partners

This 2nd GreenKidz year ended with a few unique, big projects, which were implemented in close cooperation with our green partners. We worked together with the Curacao Business Council for Sustainable Development (BPM), the Curacao Clean Up team and the Unique Curacao Foundation, among others. These projects involved: the participation of over 600 students and a large number of GreenKidz volunteers during the annual Curaçao Clean Up day at the two clean-up locations: Boka Ascension and Boka St. Joris; a large art project using recyclables; and a fantastic party for the children. funded by MCB as part of their centenary celebrations.

Management and funding

In 2016 GreenKidz' grew to include 33 committed professionals including guest lecturers, developers of teaching materials, writers, translators, designers, illustrators, website builders, social media specialists, environmental and marketing experts, financial consultants and event planners. The daily management was in the hands of a core team and the strategic planning was carried out by the three-member board of the Keep Learning Foundation, which the GreenKidz project is a part of. Although the number of sponsors increased significantly in 2016, their funding was still not enough to cover all the hours worked by the core team members and as such, next year the team will focus on finding sustainable funding.

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het GreenKidz Jaarverslag van 2016, waarin wij trots verslag doen van ons 2^e succesvolle GreenKidz jaar en al onze activiteiten voor leerlingen, leerkrachten, ouders en de gemeenschap van Curaçao.

Wij wensen u veel leesplezier en hopen dat u GreenKidz gaat of blijft steunen in de toekomst.

Maya Mathias, Ivonne Zegveld en Ella Rosa
GreenKidz Kernteam

Maya Mathias

Ivonne Zegveld

Ella Rosa

Inhoudsopgave

Samenvatting	3	
Voorwoord	6	
Inleiding	8	
Hoofdstuk 1 › GreenKidz activiteiten voor scholen		
1.0	Doel van dit hoofdstuk	11
1.1	Activiteiten voor leerlingen	11
1.2	Activiteiten voor leerkrachten	12
1.3	Activiteiten voor ouders	13
1.4	Schematisch overzicht school-activiteiten in 2016	14
Hoofdstuk 2 › GreenKidz voorlichting aan de gemeenschap		
2.0	Doel van dit hoofdstuk	15
2.1	Ontwikkeling voorlichtingsmateriaal	15
2.2	Uitvoering Awareness-activiteiten	16
2.3	Organisatie Fundraisings	16
2.4	Schematisch overzicht awareness-activiteiten in 2016	17
Hoofdstuk 3 › GreenKidz samenwerkingsprojecten met partners		
3.0	Doel van dit hoofdstuk	20
3.1	Samenwerkingsproject GreenKidz Curaçao Clean Up Dag	20
3.2	Samenwerkingsproject GreenKidz Community Kunst	21
3.3	Samenwerkingsproject GreenKidz Kinderfeest	21
3.4	Schematisch overzicht samenwerkingspartners 2016	22
Hoofdstuk 4 › GreenKidz aansturing en financiën		
4.0	Doel van dit hoofdstuk	24
4.1	GreenKidz stichtingsbestuur	24
4.2	GreenKidz kernteam	24
4.3	GreenKidz financieel beheer	25
4.4	Schematisch overzicht inkomsten en uitgaven in 2016	26
4.5	Uitgaven GreenKidz 2016	33
GreenKidz Bijlagen		
1.	GreenKidz missie	36
2.	GreenKidz scholen	37
3.	GreenKidz lesmateriaal	40
4.	GreenKidz team	42
5.	GreenKidz samenwerkingspartners	45
6.	GreenKidz sponsors	48
7.	GreenKidz in de media	51
8.	GreenKidz interviews	53
9.	GreenKidz website en Facebook pagina	60
10.	GreenKidz nieuwsbrief	61

Inleiding

In 2015 werd GreenKidz door opleider/schrijver Maya Mathias en graphic designer Ivonne Zegveld geïnitieerd vanuit de behoefte om bij te dragen aan het milieubewustzijn en de milieueducatie van de jeugd van Curaçao. Doel van het project was om alle 9 tot 12-jarige leerlingen in het Funderend Onderwijs te inspireren en te activeren om zorgzaam en verantwoordelijk om te gaan met het milieu. In het eerste GreenKidz jaar werden daarvoor 6 pilotscholen bereikt en werd al ons tweetalig en gratis downloadbaar lesmateriaal op onze website geplaatst.

2016, het onderwerp van dit jaarverslag, was een actief en zeer succesvol GreenKidz jaar waarin maar liefst 15 scholen in het funderend onderwijs werden bereikt. In dit 2^e GreenKidz jaar lag onze focus naast educatieve activiteiten voor het jeugd ook op het overdragen van onze groene kennis en lesmateriaal. Hiervoor verzorgden wij train-de-trainer workshops voor leerkrachten, maakten wij in vier talen voorlichtingsmateriaal voor ouders en het organiseerden wij talrijke awareness events voor de gemeenschap van Curaçao.

Hoogtepunt van ons 2^e GreenKidz jaar was de actieve participatie van meer dan 600 GreenKidz en een groot aantal vrijwillige begeleiders aan de jaarlijkse Curaçao Clean Up Dag. Deze dag werd vervolgens afgesloten met de onthulling van een uniek community kunstwerk van recycle-materiaal en een groot en uitbundig kinderfeest. Dit jaar werden onze activiteiten steeds verder verduurzaamd en door een groeiend GreenKidz team uitgebouwd. Hierdoor werd onze ambitie van 'Gratis en modern milieuonderwijs voor elk kind van Curaçao' weer een stukje verder verwezenlijkt.

Opzet van dit jaarverslag

Dit jaarverslag bestaat uit een viertal hoofdstukken en tien bijlagen.

- Hoofdstuk 1 gaat in op onze educatieve activiteiten voor scholen
- Hoofdstuk 2 gaat in op onze awareness activiteiten voor de gemeenschap
- Hoofdstuk 3 gaat in op een aantal grote samenwerkingsprojecten
- Hoofdstuk 4 gaat in op de aansturing en financiering van ons project

In de bijlagen vindt u allerlei ondersteunend materiaal over onze missie, scholen, samenwerkingspartners, teamleden en sponsors alsook een kleurrijke nieuwsbrief. De hoofdstukken en bijlagen van dit verslag zijn bovendien van kleurrijke foto's en ander GreenKidz beeldmateriaal voorzien, waardoor ons project mooi tot leven komt.

Hoofdstuk 1

GreenKidz activiteiten voor scholen

1. Doel van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk gaat in op de educatieve- en voorlichtingsactiviteiten die GreenKidz uitvoert op scholen in het funderend onderwijs voor leerlingen, leerkrachten en ouders. Het zoomt daarbij in op de excursies, gastlessen, knutsellessen en buitenactiviteiten voor leerlingen, de instructiewerkshops voor leerkrachten en de informatieavonden en recyclebrochures voor ouders.

1.1 Activiteiten voor leerlingen

In 2016, het 2^e GreenKidz jaar, is het aantal scholen dat GreenKidz actief bereikt met haar gast-docententeam bijna verdrievoudigd ten opzichte van 2015. Maar liefst 15 scholen deden dit jaar mee aan de schoonmaakactiviteiten, excursies, gastlessen, knutsellessen, het recyclekunstproject en het eindfeest in Parke Leyba. GreenKidz scholen gaven aan zeer tevreden te zijn over de inhoud, opzet en impact van alle GreenKidz activiteiten en graag met het project door te blijven gaan.

Met het samenhangende pakket aan activiteiten, maakten leerlingen op een ervaringsgerichte en interactieve wijze kennis met de thema's milieuzorg, afvalverwerking, zwerfvuil, plastic en recyclen en werd er vooral veel geleerd door zelf te ervaren en te doen. De GreenKidz lessen en activiteiten zijn zo opgezet dat er veel ruimte is voor vragen, eigen inbreng, eigen ervaringen, eigen meningen en eigen creativiteit, waarbij de vaste leerkracht heel actief wordt meegenomen in het proces.

Het lesmateriaal is tweetalig uitgewerkt in het Papiaments en het Nederlands, waarbij elke school zelf aangeeft welke taal de voorkeur geniet. Het lesmateriaal is daarnaast modern en kleurrijk vormgegeven en bevat veel lokaal en actueel beeldmateriaal en foto's van de GreenKidz zelf, waar kinderen altijd erg van genieten. In de lespresentaties zitten bovendien een aantal leerzame en humoristische Papiamentstalige en op Curaçao opgenomen filmpjes en liedjes over milieuvervuiling die voor leerlingen meteen herkenbaar zijn.

1.1.1 Interactief en ervaringsgericht leren over milieuzorg en recyclen

Door zelf eerst actief te participeren aan schoonmaakactiviteiten in de natuur en door leerzame groene excursies naar recycle units, natuurgebieden, landfills en recycle kunstenaars, zien kinderen zelf uit eerste hand hoe mooi maar ook hoe kwetsbaar de natuur is en hoeveel schade de natuur, mensen en dieren ondervinden door illegaal gestort afval en zwerfvuil op het land en in de zee.

Hierdoor is de impact van de gastles 'Plastic en recyclen' en de knutsel-les 'Creëer je ideale oceaan van recycle materiaal' veel groter en hebben kinderen al een referentiekader waar de gastdocent graag naar verwijst. Aan het eind van de GreenKidz lessen op school worden leerlingen ook direct gestimuleerd om de principes van Reuse, Reduce, Refuse & Recycle zelf toe te passen in hun leven van alle dag.

1.1.2 Gebalanceerd en goed doordacht GreenKidz activiteitenpakket

In 2016 werden zowel oude als nieuwe GreenKidz scholen bezocht. Voor leerlingen werden de volgende vaste activiteiten verzorgd:

1. **Participatie aan de GreenKidz excursie** die de hele ochtend duurt en drie tot vier lokaties bestrijkt. Deze excursie gaat idealiter naar de landfill van Malpais, het recycle center Centrum Piscadera van Green Force, het Roi Rincon bos dat beheerd wordt door Stichting Uniek Curaçao en naar het huis en atelier van de beroemde lokale recycle kunstenaar Yubi Kirindongo. De excursie wordt afgesloten met een leuke en leerzame excursiequiz.
2. **Participatie aan een GreenKidz gastles in de klas** over Plastic en Recyclen, verzorgd door een GreenKidz gastdocententeam met filmpjes en liedjes en veel actieve opdrachten.
3. **Participatie aan een GreenKidz knutselactiviteit** rond het thema recyclekunst en plastic in de oceaan, verzorgd door een GreenKidz gastdocententeam met behulp van recycle materiaal.
4. **Participatie aan een GreenKidz Groepstoets**, na afloop van de knutselactiviteit om te toetsen hoeveel inzichten en kennis de leerlingen hebben opgedaan over milieubehoud en recyclen, waarna iedere kind een GreenKidz certificaat ontvangt.
5. **Participatie aan de GreenKidz Curaçao Clean Up Dag** die jaarlijks plaatsvindt in de derde week van september, waarbij leerlingen samen zwerfvuil verzamelen om hun leef- en schoolomgeving schoner te maken. Deze activiteit werd in 2016 in nauwe samenwerking met MCB, het Curaçao Clean Up Team en Stichting Uniek Curaçao georganiseerd waarbij meer dan 600 leerlingen van 15 GreenKidz scholen meededen aan deze jaarlijkse schoonmaakdag.
6. **Participatie aan het GreenKidz Kunstproject** onder leiding van recyclekunstenaar Roberto Tjon-A-Meeuw en zijn team, waarbij door alle GreenKidz leerlingen gewerkt werd aan een levensgrote recycle vis dat op 24 september als community kunst onthuld werd in Parke Leyba te Scharloo.
7. **Participatie aan het GreenKidz MCB-kinderfeest** in Parke Leyba te Scharloo met eten drinken, muziek en dans en een groot aantal recyclekunst en recycle spelactiviteiten voor de jeugd. Dit feest werd ter ere van het honderdjarige MCB bestaan van de bank in nauwe samenwerking met MCB georganiseerd.

1.2 Activiteiten voor leerkrachten

Vanaf 2015 verzorgt GreenKidz met een enthousiast en ervaren gastdocententeam educatieve activiteiten voor leerlingen in het Funderend Onderwijs. Om vaste leerkrachten te stimuleren ook zelfstandig het GreenKidz lesmateriaal te gebruiken en zo het project steeds meer te verduurzamen, zijn er in 2016 door het GreenKidz gastdocententeam veel instructiewerkshops verzorgd, die heel positief zijn geëvalueerd.

1.2.1 GreenKidz instructiewerkshops voor leerkrachten

Op deze workshop krijgen leerkrachten uitleg over de doelen en opzet van het GreenKidz project en veel praktische tips om het ontwikkelde lesplan, power pointpresentatie, werkbladen, kleurplaten, groepstoetsen en miniatuur recycle-units effectief en interactief te gebruiken in hun klas. De workshops worden al aan het begin van het jaar met de GreenKidz scholen ingepland en nemen 2 tot 4 uren in beslag.

Voor de workshops zijn mooie presentaties en materialen ontwikkeld, waarbij leerkrachten veel gelegenheid krijgen om vragen te stellen en groepsgewijs aan activiteiten en opdrachten mee te doen die ook voor leerlingen worden verzorgd. Wanneer GreenKidz over voldoende middelen beschikt, krijgt elke GreenKidz school in 2017 ook een eigen GreenKidz leskist met al het GreenKidz lesmateriaal.

1.3 Activiteiten voor ouders

In het eerste GreenKidz jaar lag de nadruk op groene activiteiten voor leerlingen in cyclus 2 van het Funderend Onderwijs. In het tweede GreenKidz jaar is de focus ook bewust en op verzoek van de GreenKidz scholen naar ouders verbreed. Door ouders actief te betrekken en te voorzien van voorlichtingsmateriaal groeit de milieu-awareness op Curaçao en de impact van ons project.

1.3.1 GreenKidz informatieavonden voor ouders

Tijdens elk kennismakingsgesprek met een GreenKidz school, wordt met de schoolleider en leerkrachten bekeken hoe ouders van leerlingen het best kunnen worden bereikt met GreenKidz informatiemateriaal en in hoeverre zij daar open voor staan. Daar waar er actieve oudercommissies zijn en met e-mails wordt gecommuniceerd, wordt GreenKidz informatie via sleutelfiguren naar ouders verspreid.

Op verzoek, verzorgt GreenKidz ook voorlichting over milieuzorg en recycling op ouderavonden. Dit gebeurde in 2016 zeer succesvol op de Blenchi School voor Speciaal Onderwijs. Iedere ouder krijgt vanaf 2017 via de school bovendien een GreenKidz informatiebrief en met GreenKidz sponsor Kooyman wordt gekeken of er niet ouderbijeenkomsten georganiseerd kunnen worden met kortingsbonnen en BBQ's.

1.3.2 GreenKidz recycle brochure voor ouders

Dit jaar is met financiële steun van het Prins Bernard Cultuur Fonds ook de gezinsbrochure 'Recyclen op Curaçao' ontwikkeld. Deze brochure is kleurrijk en toegankelijk uitgewerkt, zodat ouders met een beperkt opleidings- en kennisniveau praktische informatie krijgen over Recyclen op Curaçao. De brochure is in vier talen geschreven en eenvoudig te downloaden via de GreenKidz website www.greenkidz.org.

Elke leerling krijgt na afloop van het project een GreenKidz kindercontract met milieuvriendelijke tips en een GreenKidz recyclebrochure mee naar huis om zijn of haar ouders voor te lichten over Recyclen op Curaçao. In 2017 breidt GreenKidz haar voorlichtingsmateriaal verder uit met onder andere een hard copy en digitaal milieu-lesboek en een milieubewustwordingsspel voor jong en oud.

1.4 Schematisch overzicht GreenKidz school-activiteiten in 2016

Activiteiten in het voorjaar van 2016

Schoolbesturen benaderen voor samenwerking met nieuwe scholen

GreenKidz intake-gesprekken met schoolleiders

GreenKidz kennismakingsgesprekken met leerkrachten en klassen

GreenKidz excursies

GreenKidz gastlessen

GreenKidz knutsellessen

GreenKidz feestelijke afsluitingsactiviteiten

GreenKidz instructiewerkshops voor leerkrachten

Activiteiten in het najaar van 2016

Schoolbesturen benaderen voor samenwerking met nieuwe scholen

GreenKidz intake-gesprekken met schoolleiders

GreenKidz kennismakingsgesprekken met leerkrachten en klassen

GreenKidz excursies

GreenKidz gastlessen

GreenKidz knutsellessen

GreenKidz schoonmaakactiviteiten op de Curaçao Clean Up Dag

GreenKidz feest op Parke Leyba

GreenKidz kunstproject op Parke Leyba

GreenKidz instructiewerkshops voor leerkrachten

GreenKidz informatieavonden voor ouders

Hoofdstuk 2

GreenKidz voorlichting aan de gemeenschap

2.0 Doel van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk gaat in op het brede scala aan GreenKidz voorlichtings- en informatieactiviteiten voor de gemeenschap van Curaçao, die in 2016 zijn gerealiseerd. Het schetst een beeld van de succesvolle lancering van de GreenKidz recycle brochure voor gezinnen, het grote aantal awareness activiteiten voor relaties, sponsors, burgers en jongeren en een tweetal verrassende fundraising events.

2.1 Ontwikkeling GreenKidz voorlichtingsmateriaal

In het najaar van 2015 startte GreenKidz op zes pilotscholen met de gastlessen 'Plastic en recycelen'. Op verzoek van de betrokken scholen, die heel enthousiast waren over de interactieve opzet en impact van deze lessen, is in 2016 aanvullend voorlichtingsmateriaal voor ouders ontwikkeld om de impact van het project te vergoten en ouders ook van actuele recycle-informatie te voorzien.

Met financiële steun van het Prins Bernard Cultuur Fonds en inhoudelijk advies van recycle-bedrijf Green Force, vuilverwerkingsbedrijf Selikor en het Bedrijven Platform Milieu (BPM) is in juni 2016 een moderne, kleurrijke GreenKidz Recycle brochure ontwikkeld, die gezinnen op een eenvoudige en visuele wijze vertelt waarom recycelen zo belangrijk is voor het eiland en wat je waar kunt recycelen op Curaçao.

2.1.1 Lancering GreenKidz recycle brochure

De brochure is op 4 juni 2016 tijdens een drukbezochte persconferentie bij supermarkt Albert Heijn overhandigd aan Irene Dick, toenmalige minister van Onderwijs en Eugene Ruggenaath, toenmalige Minister van Economische Ontwikkeling bij de opening van de grootste recycle unit van Curaçao. Beide ministers beaamden hoe belangrijk deze voorlichtingsfunctie was voor de gemeenschap van Curaçao.

De GreenKidz gezinsbrochure wordt tegenwoordig standaard uitgedeeld op elke GreenKidz school waar leerlingen het mee nemen naar huis voor hun ouders. De brochure wordt ook gratis uitgedeeld op alle GreenKidz awareness en fundraising bijeenkomsten en is bovendien gratis te downloaden vanaf de website www.greenkidz.org in het Papiaments, Nederlands, Engels en Spaans.

2.1.2 Mogelijke samenwerking met de milieudienst van Curaçao

In 2017 wordt samen met de Milieudienst van Curaçao onderzocht of de Papiamentstalige GreenKidz recycle brochure via de dienst verspreid kan worden in het Papiaments onder alle huishoudens van Curaçao. Hiermee zou GreenKidz de milieudienst ondersteunen in haar communicatie en bewustwordingstaak om burgers te informeren en te stimuleren om meer aan recycling te doen.

2.2 Uitvoering GreenKidz awareness-activiteiten

In vergelijking met het 1^e GreenKidz jaar van 2015, investeerde GreenKidz dit jaar met behulp van een groeiend aantal vrijwilligers, veel tijd in het uitvoeren van awareness activiteiten voor de hele gemeenschap van Curaçao. Hierbij werden grote groepen nieuwe burgers en hun kinderen bereikt en zeer succesvol en nauw samengewerkt met GreenKidz partners en sponsors.

2.2.1 Inhoudelijke presentaties, persconferenties en interviews

Dit jaar organiseerde GreenKidz meerdere netwerkborrels met inhoudelijke presentaties en gaf zij meerdere persconferenties, radio-, tv en kranteninterviews. Ook was GreenKidz aanwezig bij meerdere BPM events voor milieubewuste bedrijven en bemande zij meerdere informatiestands en kids-corners bij verschillende grote events waar veel GreenKidz informatie en recyclebrochures werden uitgedeeld.

2.2.2 Voorlichting op Koningsdag en voorafgaand aan de Guardian Group Walk & Run

Zo was GreenKidz op Koningsdag aanwezig met een drukbezochte stand waar ouders informatie kregen over GreenKidz en recycling en kinderen prijzen konden winnen met een levendig recycle spel. Ook werkte GreenKidz nauw samen met hoofdsponsor Guardian Group bij de jaarlijkse Guardian Group Walk & Run door op alle 5 inloopavonden aanwezig te zijn met vrijwilligers en een GreenKidz informatiestand.

2.3 Organisatie GreenKidz fundraisings

Dit jaar organiseerden 2 organisaties een fundraising waarvan (een deel van) de opbrengsten voor GreenKidz bestemd waren. Dit betrof de Stichting Uniting for Children, die een zeer succesvolle International Bazaar organiseerde op het Fortplein en het Livingstone Jan Thiel resort dat ter ere van hun 15-jarige jubileum een uniek Master BBQ-event organiseerde voor gasten en relaties in hun resort.

Op beide fundraisings was GreenKidz actief aanwezig met een vrijwilligersteam en een informatiestand. Op de international Bazaar waar een twintigtal landen een eigen stand bemanden, ving GreenKidz samen met het Curaçaose Kindermuseum, kinderen op in een eigen Kidz Corner, terwijl ouders de gratis recycle-brochure kregen en informatie over de doelstellingen van het GreenKidz project.

2.4 Schematisch overzicht GreenKidz awareness activiteiten in 2016

Nr	Datum	Awareness Activiteit
1	22/01	GreenKidz netwerkborrel op de Kaya Abrahamsz 21 met inhoudelijke presentatie 'Recyclen op Curaçao' van Timo Brouwer, directeur van Recyclebedrijf Green Force.
2	04/04	GreenKidz presentatie en dankwoord op het CEO-diner van Bedrijven Platform Milieu (BPM) bij de Curaçaose Winery van landhuis Hato.
3	19/04	GreenKidz radio-interview bij radio-programma Hoyer in Business in restaurant Osteria Rosso.
4	22/04	GreenKidz netwerkborrel bij sponsor The Triangle Curaçao met inhoudelijke presentatie 'Waste Management op Curaçao' van John Amarica, voorzitter van Bedrijven Platform Milieu en milieuspecialist bij Selikor
5	27/04	GreenKidz stand in Punda op Koningsdag met voorlichtingsinformatie voor ouders en recyclepelletjes, kleurplaten en prijsjes voor kinderen.
6	04/06	GreenKidz persconferentie bij Albert Heijn naar aanleiding van de opening van de nieuwe Green Force recycle-unit en de lancering van de GreenKidz brochure 'Recyclen op Curaçao' met gratis uitgifte van GreenKidz recyclebrochures aan alle aanwezigen.
7	17/06	GreenKidz netwerkborrel bij Landhuis Bloemhof met inhoudelijke presentatie 'Recycle Art op Curaçao' van kunsthistorica Josée Thissen-Royer van de Stichting Curaçao Art met gratis uitgifte van GreenKidz recyclebrochures aan alle aanwezigen.
8	22/06	GreenKidz aanwezigheid bij de presentatie van de film 'Trash' van Bedrijven Platform Milieu met gratis uitgifte van GreenKidz recyclebrochure aan alle aanwezigen.
9	08/07	1° GreenKidz minifundraising bij Balance Consultancy Group met een inhoudelijke presentatie van Martin van den Blink, Ellis Litecia en Paul Thijssen over hun kayaktocht van Curaçao naar Colombia met GreenKidz als goede doel met gratis uitgifte van GreenKidz recyclebrochures aan alle aanwezigen.
10	19/08	2° GreenKidz minifundraising bij Balance Consultancy Group met een inhoudelijke presentatie van Martin van den Blink, Ellis Litecia en Paul Thijssen over hun kayaktocht van Curaçao naar Colombia met GreenKidz als goede doel met gratis uitgifte van GreenKidz recyclebrochures aan alle aanwezigen.

Vervolg schematisch overzicht GreenKidz awareness activiteiten in 2016

Nr	Datum	Awareness Activiteit
11	24/09	Aanwezigheid op de MCB/GreenKidz persconferentie op Parke Leyba in Scharloo ter afsluiting van het GreenKidz kinderfeest en ter onthulling van het Community recycle kunstwerk van kunstenaar Roberto Tjon-A-Meeuw voor de gemeenschap van Curaçao.
12	21/10	Aanwezigheid bij de persconferentie van de Guardian Group over de organisatie van de Guardian Group Walk & Run en de voorlichtingsfunctie van GreenKidz op de 5 inloop/T-shirt verkoop avonden van de Walk & Run.
13	24/10 t/m 28/10	Aanwezigheid van een GreenKidz vrijwilligersteam op de vijf inloop-avonden van de Guardian Group Walk & Run met milieu- en recycle-informatie voor volwassenen, kleurplaten voor kinderen en de gratis uitgifte van GreenKidz recyclebrochures aan alle aanwezigen.
14	28/10	Aanwezigheid en presentatie met een GreenKidz informatiestand, recycle spelletjes en recyclekunstactiviteiten op de ouder-informatie-avond van de Blenchi School voor speciaal onderwijs in Otrobanda.
15	02/11	Aanwezigheid bij de netwerkborrel van Bedrijven Platform Milieu met gratis uitgifte van GreenKidz recyclebrochures aan alle aanwezigen.
16	18/11	Aanwezigheid bij het BPM Water Symposium in het Renaissance Hotel.
17	20/11	Aanwezigheid op de International Bazaar op het fortplein met een GreenKidz informatiestand voor volwassenen en een GreenKidz kidzcorner met spelletjes en kleurplaten voor kinderen, met gratis uitgifte van GreenKidz recyclebrochures aan alle aanwezigen.
18	27/11	Aanwezigheid met een GreenKidz informatiestand bij de Fundraiser/ Master BBQ-avond van Livingstone Jan Thiel Resort ter ere van hun vijftienjarige jubileum op Curaçao.
19	08/12	GreenKidz Interview met het on line Life Style Magazine La Vida Curaçao.
20	09/12	GreenKidz Interview met het on line Magazine Sustainable Curaçao.

Hoofdstuk 3

GreenKidz samenwerkingsprojecten

3.0 Doel van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk gaat in op een drietal grote en samenhangende projecten die GreenKidz dit jaar succesvol organiseerde in nauwe afstemming met GreenKidz sponsors en samenwerkingspartners. De drie projecten hadden allen te maken met de participatie aan de jaarlijkse Clean Up Dag, dat in 2016 afgesloten werd met de onthulling van een uniek recycle kunstwerk en een uitbundig kinderfeest.

3.1 Samenwerkingsproject GreenKidz Curaçao Clean Up Dag

De lokale grass roots beweging 'Curaçao Clean Up' onder leiding van Maarten Schakel, een bekende dj, is als sinds de start van GreenKidz in 2015 een belangrijke sponsor en samenwerkingspartner van GreenKidz geweest. Het CCU Team organiseert al 4 jaar een succesvolle jaarlijkse schoonmaakdag op de derde zondag van september, waar duizenden lokale burgers, scholen en kinderen aan meedoen.

Vanuit de samenwerkingsrelatie met de Curaçao Clean Up (CCU), de officiële partner van GreenKidz in 2015 en 2016, probeert GreenKidz zoveel mogelijk van haar GreenKidz scholen te betrekken bij deze actiegerichte bewustwordingsdag. Dit jaar deden tot onze vreugde maar liefst 15 GreenKidz scholen en meer dan 600 leerlingen via GreenKidz mee aan de jaarlijkse schoonmaak dag, die plaatvond op 24 september 2017.

3.1.1 Community partnership met MCB

MCB, een duurzame GreenKidz sponsor, speelde dit jaar een belangrijke rol. Ter ere van hun honderdjarige bestaan gingen zij een Community Partnership met GreenKidz aan. Hierbij gingen zij met een grote groep eigen vrijwilligers aan de slag en werkten zij nauw samen met GreenKidz en CCU-team. Hierbij maakte zij het organisatorisch, financieel en logistiek mogelijk dat 15 scholen mee konden doen aan de Curaçao Clean Up 2016, het Community Kunstproject en tot slot konden genieten van een groot kinderfeest.

Zo werd op de ochtend van 24 september op 2 schoonmaaklocaties gewerkt waarbij GreenKidz leerlingen van school met een bus werden opgehaald. Onder leiding van leerkrachten, MCB en GreenKidz vrijwilligers werd de hele ochtend hard gewerkt op Boka Ascension en Boka Sint Joris om honderden kilo's zwerfvuil op te ruimen, waarna leerlingen van eten en drinken werden voorzien.

3.1.2 Belangrijke bewustwordingservaring voor leerlingen

Scholen gaven aan zeer tevreden te zijn over deze activiteit, die door kinderen als een heerlijk schoolreisje werd gezien. Deze activiteit laat leerlingen aan de ene kant laat zien hoe prachtig de lokale natuur is, terwijl diezelfde natuur en haar ecosystemen ook heel kwetsbaar zijn en schade oplopen door illegaal gedumpt en uit zee aangespoelde afval, waarvan plastic verreweg de grootste boosdoener is.

De activiteit diende voor de GreenKidz najaarsscholen als een levendige start van het GreenKidz project waarin leerlingen deze ervaring mee nemen wanneer zij daarna via school op groene excursies gaan en vervolgens meedoen aan de gastles 'Plastic en recycelen' en de knutselles 'Maak je ideale oceaan met recycle materiaal'. Het zelf ervaren en meedoen aan schoonmaakactiviteiten vormt een zeer belangrijke pijler van het GreenKidz lesprogramma.

3.2 Samenwerkingsproject GreenKidz Community Kunst

Om te werken aan meer bewustwording binnen de gemeenschap over de schade van zwerfvuil en het belang van recycling, investeerde MCB dit jaar ook in een GreenKidz kunstproject. GreenKidz schakelde daarbij de bekende, lokale recycle kunstenaar Roberto Tjon-A-Meeuw in om een community recyclekunstwerk te ontwerpen in de vorm van een levensgrote vis.

Roberto Tjon-A-Meeuw werkte in de aanloop naar de Curaçao Clean Up dag, samen met zijn team, aan het kunstwerk dat al in Parke Leyba in Scharloo werd voorbereid. Hiervoor verzamelde hij op allerlei vervuilde baai en strandlocaties afval, dat was achtergelaten of aangespoeld. Met zijn kunstwerk wilde hij laten zien hoe je als kunstenaar trash into treasure kunt veranderen, waar iedereen plezier van heeft.

3.2.1 GreenKidz leerlingen worden recycle kunstenaars

Met zijn recycle kunstwerk wilde hij daarnaast ook de relatie leggen tussen zwerfvuil en het feit dat er in 2050 meer plastic dan vis in de oceaan zit als wij onze levensstijl niet veranderen. Samen met GreenKidz wilde hij werken aan meer bewustwording en GreenKidz leerlingen vooral stimuleren om milieubewuster met plastic afval en zwerfvuil om te gaan.

Samen met de 600 GreenKidz leerlingen van 15 FO scholen legde hij op de Curaçao Clean Up Dag zelf de laatste hand aan het kunstwerk dat daarna feestelijk werd onthuld door Chicú Capriles, de CEO van de MCB. Elk kind mocht met behulp van verzameld plastic zelf plastic elementen aanbrengen op het kunstwerk met een nietpistool en was daardoor dus ook een klein beetje kunstenaar.

3.2.2 GreenKidz visie op zwerfvuil, recyclen en kunst

Dit 'Trash to treasure' kunstproject paste naadloos in de visie van GreenKidz, die dit jaar in samenwerking met landhuis Bloemhof, kunsthistorica Josée Thissen-Royer en de stichting Yubi Kirindongo meerdere recyclekunst excursies, lezingen en knutselactiviteiten organiseerde om de boodschap van Reduce, Reuse en Recycle breed en kunstzinnig te verspreiden.

3.3 Samenwerkingsproject GreenKidz kinderfeest

De Curaçao Clean Up Dag op 24 september 2016 werd dit jaar voor participerende GreenKidz leerlingen afgesloten op Parke Leyba in Scharloo met een uitbundig kinderfeest. Dit feest werd maandenlang voorbereid door GreenKidz projectondersteuner Ella Rosa en MCB coördinator Migdarys Mercera-Martina, waarbij met veel partners, vrijwilligers, overheidsdiensten en buurtorganisaties werd samengewerkt.

De leerlingen werden na het schoonmaken van Boka Ascension en Boka Sint Joris met bussen naar de feestlocatie gebracht en per school in groepen ingedeeld. In het park kregen alle leerlingen eten en drinken en was er ruime gelegenheid om te spelen op de speeltoestellen en te dansen op feestmuziek. Elke school legde ook de laatste hand aan het recycle kunstwerk onder begeleiding van de kunstenaar.

3.3.1 Kunst en spel-activiteiten op het GreenKidz feest

Met behulp van een vaste begeleider per school, rouleerden de leerlingen tijdens de feestmiddag langs allerlei leuke feestelijke activiteiten waarbij er gekleurd en geknutseld kon worden met recycle materiaal en scholen mee konden doen aan allerlei leuke recyclespelletjes en een recycle estafette waarin een grote zak plastic en aluminium afval in de juiste dozen moest worden gedeponneerd.

Hoogtepunt van het feest was de officiële onthulling van het Community kunstwerk van recycle kunstenaar Roberto Tjon-A-Meeuw door Chicú Capriles, de directeur van de MCB bank, in aanwezigheid van de pers. Dit kunstwerk dat in cement is gegoten, blijft in Parke Leyba staan, waarbij het in het nieuwe jaar ook van een mooi vormgegeven informatiebord wordt voorzien.

3.4 Schematisch overzicht GreenKidz samenwerkingspartners 2016

GreenKidz is een groeiende beweging van actieve en milieubewuste kinderen en volwassenen, die geworteld wil zijn in de Curaçaose samenleving. Vandaar dat GreenKidz graag samenwerkt met bedrijven, stichtingen, buurtorganisaties en overheidsdiensten van Curaçao bij het succesvol realiseren van grotere GreenKidz projecten voor de jeugd en de gemeenschap van Curaçao.

Bij de voorbereiding en uitvoering van drie grote samenhangende GreenKidz projecten in 2016, te weten de organisatie van de Curaçao Clean Up Day, de uitvoering van het GreenKidz Community Kunstproject en de organisatie van het GreenKidz/MCB Kinderfeest op 24 september 2016 in Parke Leyba in Scharloo is met de volgende organisaties en GreenKidz scholen intensief en vruchtbaar samengewerkt.

Overzicht GreenKidz Samenwerkings partners

1	Project	Samenwerkingsproject GreenKidz Curaçao Clean Up Dag
	Samenwerkingspartners	Curaçao Clean Up Team Stichting Uniek Curaçao Loutra Transport MCB Community Partners GreenKidz Vrijwilligers Team
2	Project	Samenwerkingsproject GreenKidz Community Kunst
	Samenwerkingspartners	Recycle Kunstenaar Roberto Tjon-A-Meeuw en zijn team MCB Community Partners
3	Project	Samenwerkingsproject GreenKidz MCB Kinderfeest
	Samenwerkingspartners	MCB Community Partners Scouting Antiano Buurtorganisatie Fleur de Marie
4	Project	Samenwerkingsproject GreenKidz Recycle Brochure
	Samenwerkingspartners	Green Force Bedrijven Platform Milieu (BPM) Selikor N.V. Van den Tweel Supermarkt (voormalig Albert Heijn)
5	Project	GreenKidz scholenproject voor scholen in het Funderend Onderwijs
	Samenwerkingspartners	Schoolbesturen (DOS, VPCO, RKCS) Privé Onderwijs (Pipita Basisschool, Klein College) Stichting Uniek Curaçao (excursie partner) Fundashon Kòrsou Limpi Bunita (excursie partner) Stichting Yubi Kirindongo (excursie partner) Green Force (excursie partner) Stichting Carmabi (partner knutselactiviteit)

Hoofdstuk 4

GreenKidz aansturing en financiële verantwoording

4. Doel van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk gaat in op de aansturing en financiële verantwoording van GreenKidz in 2016. Het licht de rol toe van de Keep Learning Foundation, de stichting waarin GreenKidz is ondergebracht en de rol van het GreenKidz Kernteam, dat verantwoordelijk is voor de dagelijkse aansturing. Ook gaat dit hoofdstuk in op het financiële beheer van de stichting, de inkomsten die GreenKidz in 2016 verkreeg en de uitgaven die in 2016 zijn gedaan om een groot aantal educatieve en awareness activiteiten uit te voeren en een aantal bijzondere projecten te realiseren.

4.1 GreenKidz stichtingsbestuur

Vanaf haar start in 2015, wilde GreenKidz voor al haar stakeholders en sponsors professioneel en transparant te werk gaan. Alle GreenKidz activiteiten zijn daarom in de ideële Keep Learning Foundation (KLF) ondergebracht. Deze stichting heeft een driekoppig en onbezoldigd bestuur dat gemiddeld 5 keer per jaar bijeenkomt en vanuit heldere uitgangspunten en financiële richtlijnen werkt.

Het voorzitterschap van dit bestuur wordt vervuld door Walter Blijleven, die hier met zijn financiële achtergrond en bestuurswerk voor educatieve instellingen en ideële stichtingen uitstekend voor is toegerust. Daarnaast zitten Maya Mathias en Ivonne Zegveld, de initiators en bedenkers van GreenKidz, in het bestuur, dat gezamenlijk de strategische koers van GreenKidz bepaalt.

De Keep Learning Foundation, met KvK nummer 135770, werd formeel op 30 april 2015 opgericht en heeft een brede doelstelling. De stichting richt zich op het bevorderen van de kennis en ontwikkeling van burgers op Curaçao en in andere Caribische landen en het leveren van een bijdrage aan hun vorming en empowerment. Tot nu toe is GreenKidz het enige project, dat bij de stichting is ondergebracht, maar in de toekomst zouden hier zeker meer projecten bij kunnen komen.

4.2 GreenKidz aansturing

Het GreenKidz team is in 2 jaar tijd uitgegroeid tot een team, dat uit circa 35 actieve en veelal lokale freelancers/eigen ondernemers bestaat (zie ook bijlage 7). Dit unieke freelancersplatform zet zich op verschillende manieren in voor de gemeenschap van Curaçao bij het ontwikkelen van (groene) les- en voorlichtingsmaterialen en het uitvoeren van educatieve activiteiten voor scholen en awareness events voor de hele gemeenschap.

4.2.1 GreenKidz freelancersplatform

Het huidige GreenKidz freelancersplatform bestaat uit gastdocenten, lesmateriaal-ontwikkelaars, trainers, kunstenaars, designers, journalisten, copywriters, illustratoren, fotografen, vertalers, milieu-specialisten, marketeers, websitebouwers, social media experts, financiële specialisten, event-planners, fondsenwervers, sales mensen, adviseurs en connectors in Nederland die onderzoeken wat in Nederland aan fondsenwerving mogelijk is.

4.2.2 GreenKidz kernteam

De dagelijkse aansturing van GreenKidz wordt verricht door Ella Rosa, Maya Mathias en Ivonne Zegveld. Zij vormen samen het kernteam, dat wekelijks bij elkaar komt en gemiddeld 20 uur per persoon, per week aan deze coördinatietaken besteedt. Samen managen zij alle onderliggende GreenKidz projecten, coördineren zij de inzet van vrijwilligers en teamleden, de activiteiten voor scholen, de lesmateriaalontwikkeling, de grotere samenwerkingsprojecten en de awareness projecten voor de gemeenschap.

4.2.3 GreenKidz vergoedingenbeleid

Binnen het GreenKidz team wordt veel werk gratis (in de eigen vrije uren) verricht. Het GreenKidz gastdocenten-team ontvangt voor het uitvoeren van educatieve activiteiten op GreenKidz scholen een vast vrijwilligerstarief van NAF 17,00 per uur, dat via een transparante pay-rolling constructie met lokaal uitzendbureau wordt uitbetaald.

Daarnaast verrichten professionele ondernemers en freelancers allerlei soorten werkzaamheden voor GreenKidz, tegen een sociaal tarief. Dit tarief is maximaal 50% van hun commerciële tarief, met een bovengrens van NAF 75,00 per uur. De inzet van freelancers gebeurt altijd op basis van heldere afspraken en facturen en met goedkeuring vooraf van het stichtingsbestuur.

4.3 GreenKidz financiële beheer

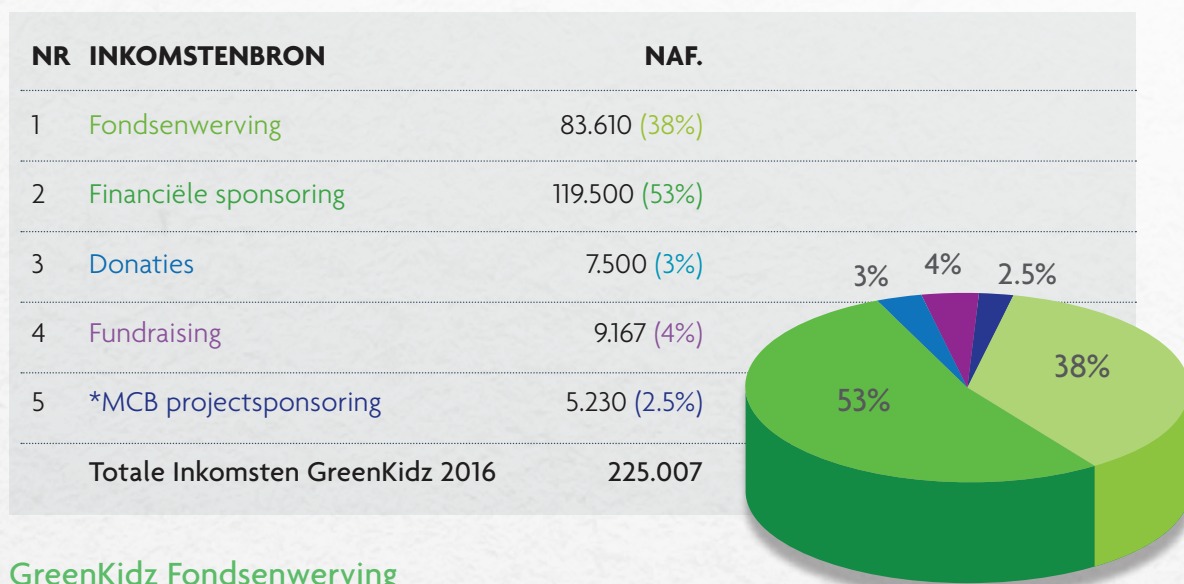
De boekhouding van de Keep Learning Foundation wordt kosteloos verricht door de Abaque Group, die hiermee als GreenKidz sponsor in natura optreedt. Dit accountantskantoor heeft veel ervaring met het werken voor ideële stichtingen, waarbij het de administratie en financiële verslaglegging op zich neemt. Halverwege 2016 voegde Felicia van Loon, directeur van Business in Control, zich bij het GreenKidz team. Zij nam daarbij de taak op zich van financieel adviseur.

Vanuit haar advies wordt de GreenKidz boekhouding sinds 2016 voor een deel op projectbasis ingevoerd, waardoor het inzichtelijker is hoeveel tijd en geld besteed wordt aan de verschillende kernactiviteiten van de stichting, te weten; lesmateriaalontwikkeling, activiteiten voor scholen, communicatie, pr en awareness activiteiten voor de gemeenschap en grote bijzondere GreenKidz projecten waarin GreenKidz samenwerkt met verschillende partners. In 2017 wordt deze boekhouding nog specifiek in alle verschillende deelprojecten uitgewerkt, zodat het kernteam steeds beter kan sturen op al haar deelbegrotingen.

De administratie van GreenKidz is ingevoerd op kasbasis, dat wil zeggen op basis van de werkelijke inkomsten en uitgaven van 2016. Op advies van onze financiële adviseur zijn deze kosten zo goed mogelijk verdeeld over de kernactiviteiten van GreenKidz. Op basis van bestede uren van het kernteam die met een digitaal tijdschrijfsysteem zijn vastgelegd, inhuur van teamleden en overige gemaakte kosten voor educatie, awareness en speciale projecten is een inschatting gemaakt over hoe de kosten verdeeld moeten worden over educatieve activiteiten voor scholen (53%), awareness activiteiten voor burgers (13%), speciale projecten (16%), overhead (5%) en de kosten uit 2015 die pas in 2016 konden worden voldaan (13%). In paragraaf 4.6 wordt dit cijfermatig uitgewerkt

4.4 GreenKidz inkomsten in 2016

In 2016 verkreeg de Keep Learning Foundation in totaal NAF 225.007 aan inkomsten. Deze inkomsten waren afkomstig uit verschillende bronnen, die in deze paragraaf afzonderlijk worden toegelicht.

GreenKidz Fondsenwerving

In 2016 kreeg de Keep Learning Foundation (KLF) financiering van het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied (PBCCG) en het Crime Fonds voor een aantal specifieke activiteiten zoals het maken van lesmaterialen voor het funderend onderwijs, het maken van een recycle-brochure voor gezinnen, het uitvoeren van een waaier aan schoolactiviteiten, het bijhouden van de GreenKidz website en het organiseren van een eindfeest. Deze fondsen spelen een cruciale financieringsrol in het GreenKidz project omdat zij GreenKidz niet eenmalig maar meerdere jaren (duurzaam) financieren.

Overzicht GreenKidz inkomsten uit fondsenwerving in 2016

NR	FONDS	NAF.
1	Crime Fonds	55.000
2	Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied*	28.610
Totale bedrag		83.610

* Een deelbedrag van NAF 17.500 van PBCCG had betrekking op fondsen die al toegezegd waren in 2015 maar pas in 2016 zijn gestort.

4.4.2 GreenKidz sponsoring

Daarnaast wist de stichting dit jaar een behoorlijk aantal lokale bedrijven aan zich te binden door middel van een Hoofd, Diamond, Gold of Silver of Adopt-a-School sponsorpakket van respectievelijk 15.000, 10.000, 5.000, 1.500 of 2.500 gulden per jaar. Een aantal grote sponsors, die in het najaar van 2015 geworven werden en sponsoring toezegden, stortten het door hen toegezegde sponsorbedrag pas in 2016, wat het beeld van de hoeveelheid sponsor-inkomsten van 2016 enigszins nuanceert.

Overzicht GreenKidz sponsorinkomsten in 2015 en 2016

ONTVANGEN INKOMSTEN		NAF. 2015	NAF. 2016
1	Toegezegde sponsorbedragen 2015, gestort in 2015	16.500	
2	Toegezegde sponsorbedragen 2015, gestort in 2016		46.500
3	Toegezegde sponsorbedragen 2016, gestort in 2016		73.000
Totale sponsorbedragen		16.500	119.500

Speciale rol voor MCB

In 2016 speelde MCB een speciale rol. In het kader van haar honderdjarige bestaan, ging de bank een Community Partnership aan met GreenKidz team en sponsorde zij, naast haar gebruikelijke Diamond sponsorpakket van Naf. 10.000 per jaar, ook nog eens een aanzienlijk deel van de kosten van een drietal grote GreenKidz samenwerkingsprojecten. Dit betrof de kosten van de jaarlijkse Curaçao Clean Up activiteit, een uniek Recycle kunstproject onder leiding van kunstenaar Roberto Tjon-A-Meeuw en het grote GreenKidz eindfeest in Parke Leyba. Deze projectactiviteiten vonden plaats in september 2016.

Aan deze projecten deden maar liefst 554 leerlingen mee, waarbij samengewerkt werd met allerlei verschillende partijen en stakeholders. De totale kosten voor dit Community Partnership tussen MCB en GreenKidz bedroegen Naf. 35.000. Een deel van deze kosten werd door MCB direct aan derden uitbetaald. Daarnaast maakte MCB ook een deel van de gelden (Naf. 5.230, -) over aan de Keep Learning Foundation. Dit betrof kosten voor inhuur personeel, producten en projectcoördinatie.

Ontvangen bedragen aan bedrijfssponsoring in 2016

In 2016 is in totaal aan pakketssponsoring door lokale bedrijven een bedrag van NAF. 119.500 ontvangen. Dit betreft bedragen die al in 2015 waren toegezegd en bedragen van sponsoren die pas in 2016 geworven zijn.

GreenKidz Pakketssponsoring 2016

NR	BEDRIJF	HOOFD	DIAMOND	GOLD	SILVER	ADOPT
1	Guardian Group*	x				
2	MCB*		x			
3	Stichting Curaçao Clean Up*		x			
4	Selikor*		x			
5	Curoil N.V.		x			
6	Curaçao Windparken B.V.		x			
7	Korpodeko			x		
8	TTS Technical Services NV				x	
9	Indigoblue Consult BV				x	
10	KPMG*				x	
11	Balance Consultancy Group					x
12	Livingstone Jan Thiel Resort					x
13	Baker Tilly Curaçao B.V.					x
14	Morena eco-resort Holding N.V.					x
15	Intertrust Curaçao B.V.					x
16	Stichting Klein College					x
17	Avila Beach Hotel B.V. & Lions Dive Hotel & Marina B.V.					x
18	SGG Management (Curaçao) N.V.					x

* De ontvangen sponsorbedragen van Guardian Group, Stichting Curaçao Clean Up, MCB, Selikor en KPMG (in totaal NAF 46.500) waren reeds eind 2015 toegezegd, maar zijn in 2016 gestort.

GreenKidz Scholenadoptie

In 2016 werd voor het eerst gewerkt met het succesvolle Adopt-a-School sponsorpakket waarbij lokale bedrijven een eigen GreenKidz school adopteerden en vaak actief betrokken waren bij de uitvoering van GreenKidz activiteiten en lessen op hun geadopteerde school. Zo stelden sponsors bijvoorbeeld ruimtes beschikbaar voor lesactiviteiten, namen zij met hun geadopteerde school deel aan de Curaçao Clean Up activiteit of hielpen zij mee bij de GreenKidz knutsellessen op school.

In 2016 sponsorden 9 bedrijven via deze nieuwe sponsorpakketten pakketten een eigen school. GreenKidz hoopt dat er in de toekomst meer duurzame verbanden ontstaan tussen de 50 scholen in het Funderend Onderwijs op Curaçao en 50 lokale groene bedrijven, waardoor elke school jaarlijks verzekerd is van gratis milieu-onderwijs en er een mooie koppeling ontstaat tussen het bedrijfsleven op Curaçao en het lokale onderwijs.

Eind 2017 wordt de eerste fase van het GreenKidz project afgerond. In 2017 houdt de financiering door het Crime Fonds, GreenKidz grootste financier, op en zullen dus naar andere duurzame financieringsbronnen moeten worden gezocht, waarbij GreenKidz met behulp van Bedrijven Platform Milieu en de CHATA onderzoekt of meer groene sponsors vanuit deze organisaties kunnen worden geworven.

GreenKidz Adopt-A-School Sponsoren 2016

NR	BEDRIJF	SPONSORPAKKET	NAF.	GEADOpteERDE SCHOOL
1	Balance Consultancy Group B.V.	Adopt-A-School	2500	Divi Divi School
2	SGG Management (Curacao) N.V.	Adopt-A-School	2500	St. Antonius College
3	Lions Dive Hotel & Marina B.V.	Adopt-A-school	1250	J.W. Th. Schotborghschool
4	Avila Beach Hotel B.V.	Adopt-A-School	1250	J.W. Th. Schotborghschool
5	Stichting Klein College	Adopt-A-School	2500	Kolegio Dodo Palm
6	Intertrust Curacao B.V.	Adopt-A-School	2500	Kolegio Bellefaas Martis
7	Morena eco-resort Holding N.V.	Adopt-A-School	2500	Klein College
8	Baker Tilly Curacao B.V.	Adopt-A-School	2500	Skol Alablanka
9	Livingstone Jan Thiel Resort	Adopt-A-School	2500	Blenchi School

4.4.3 GreenKidz Donateurs

In 2016 gaven een aantal bedrijven, clubs en individuen ook een donatie aan het GreenKidz project, zonder dat daar een contract tegenover stond.

Overzicht van GreenKidz donateurs in 2016

NR	DONATEUR	NAF
1	Bearing Point Caribbean	500
2	Klaverjasclub	2.000
3	Caribbean Nautical (Redpearl B.V.)	2.000
4	TafelRonde 40+ Curacao	2.500
5	Bon Bini	500
Totale bedrag		7.500

4.4.4 GreenKidz fundraising

In 2016 vonden een viertal fundraising activiteiten voor GreenKidz plaats (zien ook paragraaf 2.3). Dit betrof fundraisings door het Livingstone Jan Thiel Resort, de stichting Uniting For Children en twee fundraising avonden van het Curaçao-Colombia kayakteam van Paul Thijssen, Martin van den Blink en Ellis Litecia, die geld inzamelden tijdens 2 boeiende presentaties van hun tocht op landhuis Zuikertuin. De opbrengsten van de International Bazaar, die de organisator Stichting Uniting For Children, aan GreenKidz overmaakte, werden eind november verzameld maar begin 2017 uitbetaald en worden daardoor niet op de begroting van 2016 vermeld.

Overzicht GreenKidz opbrengsten uit Fundraising in 2016

NR	FUNDRAISING	NAF	EVENT
1	Koningsdag fundraising 2016	356	Fundraising
2	Kajak presentatie 1 - collectebus	735	Collectebus
3	Kajak presentatie 2 - collectebus	601	Collectebus
4	Guardian Group W&R – collectebus	475	Collectebus
5	Livingstone Jan Thiel Resort	7.000	Fundraising Culinaire BBQ
Totale bedrag		9.167	

4.4.5 GreenKidz Sponsoring in natura en forse kortingen

Hoewel dit hoofdstuk vooral ingaat op de financiële inkomsten en uitgaven van de stichting, willen wij expliciet aangeven dat GreenKidz ook ontzettend blij en dankbaar is met het grote aantal bedrijven dat ons project sponsorde met forse kortingen op producten en/of diensten of deze zelfs gratis verstrekten.

Overzicht van GreenKidz sponsors in natura en in kortingen in 2016

NR	SPONSORS IN NATURA	NR	SPONSORS IN NATURA
1.	Abaque Group	13.	La Terrazza
2.	AD	14.	Living Green
3.	Amigoe	15.	MCB
4.	Art View	16.	Mi Choice
5.	Bloemhof Management	17.	Mundo Translations
6.	Boosty	18.	Octa Signs
7.	Curaçao Bottling company	19.	Panaderia Isa
8.	Curaçao Laboratories Ltd.	20.	Servir Frais
9.	Deltagen Curaçao	21.	The Triangle
10.	Dopper	22.	Tip-top Leañez & Cia.
11.	EWT	23.	Tramm
12.	Extra	24.	Van den Tweel (AH)

GreenKidz freelancers inzet tegen sociale tarieven of zelfs kosteloos

In 2016 zetten ruim 20 freelancers vanuit hun eigen bedrijf zich in als leden van het GreenKidz team/freelancersplatform. Zij leverden allerlei diensten van hoog niveau tegen een zeer sociaal tarief dat maximaal 50% van hun commerciële tarief bedroeg of deden dit zelfs kosteloos.

NR	GREENKIDZ TEAMLID	BEDRIJF	EXPERTISE
1	Maya Mathias	Smart Works	Schrijver/Opleider
2	Ivonne Zegveld	I-Design	Designer
3	Ella Rosa	EBSS	Professional Support
4	Manuela Hak	Curaçao Creatief	Designer
5	Elisa Koek	n.v.t.	Schrijver
6	Nicole van Beusekom	Picknick Projects	Social Media specialist
7	Sander van Beusekom	Blend Imaging	Illustrator
8	Willemijn Jussen	n.v.t.	Illustrator
9	Hellen Noort	Papiamentu op Maat	Vertaler
10	John Amarica*	GIC	Vertaler
11	Carlo Wallé	CW Photography	Fotograaf
12	Martin van den Blink*	n.v.t.	Fotograaf
13	Angelique Kok	n.v.t.	Sales professional
14	Ariadne Faries	n.v.t.	Illustrator
15	Colette Driessen	n.v.t.	Event planner
16	Fransien van Haaren	COPEX	Event planner
17	Myrthe Verhulst*	n.v.t.	Marketeer
18	Walter Blijleven*	CFG	Strategisch adviseur
19	Felicia van Loon*	Business in Control	Financieel specialist
20	Leona Bishop *	Bishop's Way	Team Coach
21	Ralph Durgaram*	Green Media	Audio-Video specialist
22	Roberto Tjon-A-Meeuw	n.v.t.	Kunstenaar

* Ondernemers en/of vakspecialisten John Amarica, Martin van den Blink, Myrthe Verhulst, Walter Blijleven, Felicia van Loon, Leona Bishop en Ralph Durgaram leverden hun diensten en adviezen gratis aan GreenKidz in 2016 waarvoor wij hen zeer erkentelijk zijn.

4.5 Uitgaven GreenKidz 2016

In 2016 werd vanuit de Keep Learning Foundation voor een bedrag van NAF. 232.184 aan uitgaven gedaan. Een deel van dit bedrag (NAF. 29.881) had betrekking op openstaande rekeningen van 2015 die in 2016 zijn betaald. Aangezien GreenKidz een dienstverlenend project is, dat jaarlijkse een groot aantal activiteiten en deelprojecten voor scholen en burgers organiseert, bestond een aanzienlijk deel van de uitgaven van 2016 uit inhuur personeel NAF. 164.000 (= 71%).

Totale uitgaven		NAF 232.184
I Educatieve activiteiten voor scholen (53%)		NAF 123.058
Uitbreiding GreenKidz lesmaterialen		
▪ Uitbreiding GreenKidz lesplan en power point presentatie ▪ Ontwikkeling GreenKidz excursiequiz programma ▪ Ontwikkeling GreenKidz knutselworkshop programma ▪ Ontwikkeling GreenKidz groepstoets ▪ Ontwikkeling GreenKidz instructieworkshop programma's		
Uitvoering GreenKidz lesprogramma's op 15 GreenKidz scholen		
▪ Kennismakingsgesprekken met schoolleiders en leerkrachten ▪ Excursies voor leerlingen ▪ Gastlessen voor leerlingen ▪ Knutsellessen voor leerlingen ▪ Instructiewerkshops voor leerkrachten ▪ Informatieavonden voor ouders ▪ Feestelijke afsluitactiviteiten voor leerlingen ▪ Evaluatiegesprekken met schoolleiders en leerkrachten		
II Awareness activiteiten voor burgers (13%)		NAF 30.184
Ontwikkeling en lancering GreenKidz voorlichtingsmaterialen		
▪ Ontwikkeling viertalige (digitale en hard copy) gezinsbrochure Recyclen op Curaçao ▪ Productie gezinsbrochure (oplage 5.000 stuks) ▪ Lancering gezinsbrochure Recyclen op Curaçao tijdens de opening nieuwe AH Recycle unit		
Uitvoering GreenKidz presentaties op team- en sponsorevents		
▪ GreenKidz presentatie over Recycling op Curaçao ▪ GreenKidz presentatie over Waste Management op Curaçao ▪ GreenKidz presentatie over Recycle kunst op Curaçao ▪ GreenKidz presentatie op Bedrijven Platform Milieu diner		
Awareness activiteiten voor burgers		
▪ GreenKidz Informatiestand en kidskraam op Koningsdag ▪ GreenKidz Informatiestand op de 5 inloopavonden van de Guardian Group Walk & Run ▪ GreenKidz informatiestand bij de Livingstone jubileum event ▪ GreenKidz informatiestand en kidscorner bij de International Bazaar		

- **GreenKidz informatievoorziening via de pers, internet en sociale media**
 - GreenKidz persconferenties, bedankadvertenties en interviews
 - GreenKidz informatiematerialen voor sponsors
 - GreenKidz informatievoorziening via TV- en Radio-optredens
 - GreenKidz informatievoorziening via de GreenKidz website
 - GreenKidz informatievoorziening via de GreenKidz Facebookpagina

III Bijzondere projecten met samenwerkingspartners (16%) NAf. 37.415

- **GreenKidz participatie aan de jaarlijkse Curaçao Clean Up (met 650 kinderen)**
 - Clean Up Activiteiten op Sint Joris Baai
 - Clean Up activiteiten op Boka Acension
- **GreenKidz Recycle Kunstproject met kunstenaar Roberto Tjon-A-Meeuw**
 - Conceptontwikkeling recycle kunstwerk
 - Voorbereiding recycle kunstproject (inzamelen afvalmaterialen)
 - Opbouwen en in beton gieten van recycle kunstwerk in Parke Leyba
- **GreenKidz eindfeest in Parke Leyba te Sharloo**
 - Uitvoering MCB Persconferentie met GreenKidz en onthulling recycle kunstwerk
 - Voorbereiding GreenKidz eindfeest en spelletjesmiddag voor alle GreenKidz scholen
 - Uitvoering GreenKidz eindfeest en spelletjesmiddag voor alle GreenKidz scholen

IV Kosten uit 2015 die in 2016 zijn betaald (13%)

NAf. 29.881

V Overhead (5%)

NAf. 11.609

- Kantoorhuur
- Kantoorkosten
- Representatiekosten
- Bankkosten
- Telefoonkosten
- Aanschaf ICT middelen
- Aanschaf beamer

Onbetaalde uren GreenKidz creators

De initiators van GreenKidz (Maya Mathias en Ivonne Zegveld) hebben de afgelopen twee jaren (2015 en 2016) met veel gedrevenheid en energie een groot aantal uren besteed aan het opzetten, aansturen en uitbouwen van GreenKidz. Daarnaast hebben zij vanuit hun eigen expertise als schrijver/opleider en designer ook veel tijd besteed aan het ontwikkelen en vormgeven van GreenKidz les- en voorlichtingsmateriaal.

Omdat de inkomsten uit fondsenwerving en sponsoring de afgelopen twee jaren niet voldoende waren om al deze uren tegen een sociaal tarief te vergoeden, is een substantieel deel van deze uren niet uitbetaald. Eind 2017 sluit GreenKidz de eerste fase van haar bestaan af en zal het bestuur van de Keep Learning Foundation zich beraden over de eindafrekening van de openstaande uren van de periode 2015-2017.

Eind 2016 hadden Maya Mathias en Ivonne Zegveld respectievelijk 902 en 973 onbetaalde uren openstaan. Per jaar is door het bestuur afgesproken dat Maya Mathias en Ivonne Zegveld 100 uren onbezoldigd bestuurswerk verrichten en dat er bij voldoende middelen in kas per persoon 40 uren werk per maand (= 480 uren per jaar) per persoon tegen een sociaal tarief worden uitbetaald.

Overzicht betaalde en onbetaalde uren GreenKidz Creators

	Betaalde uren per jaar		Betaalde uren totaal	Onbetaalde uren per jaar		Onbetaalde uren totaal
	2015	2016	2015/2016	2015	2016	2015/2016
Maya Mathias	400	480	880	251	651	902
Ivonne Zegveld	400	480	880	550	423	973
Totaal	800	960	1760	801	1074	1875

Bijlage 1 GreenKidz Missie

Changing the mindset of generations

GreenKidz is een educatief project dat lokale schoolkinderen in de leeftijd van 9-12 stimuleert om actief bij te dragen aan een groener, schoner en gezonder Curaçao. GreenKidz richt haar pijlen op scholen in het funderend onderwijs en organiseert daarnaast een groeiend aantal bewustwordingsevenementen voor de lokale gemeenschap van Curaçao.

Om onze doelen te bereiken, ontwikkelen wij moderne, 'groene' lespakketten, die bestaan uit excursies, gastlessen, buitenactiviteiten, knutselworkshops en kleurrijke moderne lesmaterialen. Deze pakketten worden verzorgd door GreenKidz gastdocenten en vrijwilligers en ondersteund door de tweetalige website (Papiaments/Nederlands) www.greenkidz.org, waar al het GreenKidz-materiaal gratis te downloaden is.

Sinds 2016 richt GreenKidz zich met haar awareness-activiteiten en voorlichtingsmaterialen ook op ouders, volwassenen, vaste leerkrachten en andere professionals die met kinderen werken. Hierdoor willen wij de impact van ons project steeds verder vergroten. Daarnaast werken wij nauw samen met alle lokale schoolbesturen en een groot aantal 'groene' experts, rolmodellen en organisaties op Curaçao.

GreenKidz activiteiten worden uitgevoerd door een idealistisch team van meer dan 30 lokale professionals, waaronder leerkrachten, schrijvers, vertalers, milieuspecialisten, grafisch ontwerpers, websitebouwers en multimediaspecialisten. Ons doel is om binnen 5 jaar uit te groeien tot een duurzaam project dat zichzelf financiert via publieke en private partnerships, sponsoring, innovatieve commerciële producten en projecten en reclame-inkomsten.

Alle GreenKidz producten worden **gratis en blijvend** aan alle FO scholen en de gemeenschap van Curaçao beschikbaar gesteld.

Supported by Curaçao Clean Up, Bedrijvenplatform Milieu (BPM), Youth Vision 5000, Fundashon Kòrsou Limpi Bunita, Selikor & Green Force

Bijlage 2 GreenKidz scholen

GreenKidz Scholenoverzicht voorjaar 2016

Nr.	Naam school	Schoolbestuur	Locatie	Onderwijs
1	Divi Divi School	VPCO	Emmastad	LOM
2	St. Antonius college	RKCS	St. Maria	FO
3	Skol Alablanka	RKCS	Barber	Speciaal
4	Chema Maduro/Angela Jessurun	DOS	Montaña Abou	FO
5	J.W. Th. Schotborgschool	RKCS	Koraal specht	FO

GreenKidz Scholenoverzicht najaar 2016

Nr.	Naam school	Schoolbestuur	Locatie	Onderwijs
1	Kolegio Bellefaas Martis	RKCS	Sta. Rosa	FO
2	St. Franciscus college	RKCS	Janwe	FO
3	Blenchi school	RKCS	Otrobanda	Speciaal
4	Kolegio Dodo Palm	RKCS	Brievengat	FO
5	Cola Debrot school	DOS	Nrd. Roozendaal	FO
6	O.L. Helfrich / C.J. Krijtschool	DOS	Suffisant	FO
7	Johan van Walbeeck school	DOS	Mahaai	FO
8	Dr. Albert Schweitzer school	VPCO	Saliña	FO
9	Klein College	Privé	Saliña Abou	Privé
10	Pipita Basisschool	Privé	Jongbloed	Privé

Bijlage 3 GreenKidz lesmateriaal

3.1 Leidende principes GreenKidz educatief materiaal

De vier slogans van GreenKidz geven heel goed weer waar GreenKidz voor staat en vormen ook een belangrijke leidraad voor de ontwikkeling van educatief materiaal. Uit de slogans spreekt een duidelijke dynamiek en empowermentgedachte waarin jongeren de kennis en handvatten krijgen om zelf bij te dragen aan een groene, leefbare en duurzame wereld, die gezond en veilig is voor iedereen.

3.2 GreenKidz slogans

1. Turn your world around
2. Changing de mindset of generations
3. Moving towards a greener, cleaner, healthier and safer Curaçao
4. Modern en gratis milieuonderwijs voor elk kind van Curaçao

3.3 Educatieve Focus in 2015 en 2016 op 'A Clean Curaçao'

Met de Curaçao Clean Up als officiële partner in 2015 en 2016 en de medewerking van alle schoolbesturen is vanuit die slogans gekozen voor het thema 'Clean' als educatief hoofdthema van het 1^e en 2^e GreenKidz jaar. In 2015 en 2016 zijn vanuit dit hoofdthema een hele reeks van moderne, interactieve lesmaterialen en een prachtig lesplan ontwikkeld, waarin de deelonderwerpen zwerfvuil, afvalverwerking, plastic en recycling op Curaçao tot leven zijn gebracht. Omdat Curaçao een toeristisch eiland is, is er veel aandacht besteed aan het thema Plastic in de oceaan.

3.4 Lesmaterialen aangepast aan lokale context van Curaçao

De GreenKidz lesmaterialen sluiten naadloos aan bij de belevingswereld van leerlingen uit het Funderend Onderwijs op Curaçao en zijn in 2 talen (Nederland en Papiaments) uitgewerkt. Hierbij zijn bewust veel afbeeldingen van Curaçao en foto's van de GreenKidz scholen gebruikt, die voor alle leerlingen herkenbaar zijn. De kleurrijk vormgegeven lesmaterialen zijn op de 1e GreenKidz persconferentie overhandigd aan de minister van Onderwijs en aan de sponsors en de media gepresenteerd.

GreenKidz mini-recycle center

3.5 Lesmaterialen gratis en digitaal beschikbaar voor iedereen

De Greenkidz lesmaterialen zijn allemaal gratis te downloaden vanaf de GreenKidz website www.greenkidz.org en worden altijd digitaal naar elke GreenKidz school verstuurd.

Wanneer GreenKidz over voldoende fondsen beschikt, wil zij in 2017 alle 15 GreenKidz scholen die actief bij het project betrokken zijn ook van een mooie leskist met hard copy lesmaterialen voorzien. In 2017 worden deze lesmaterialen uitgebreid met een Papiamentstalig milieu-lesboek en milieuspel voor jong en oud.

3.6 Onderdelen van het GreenKidz lesmateriaal

Het GreenKidz lesmateriaal bestaat uit de volgende samenhangende onderdelen, die ook uitstekend los van elkaar kunnen worden gebruikt. Deze materialen zijn geschikt voor leerlingen in de 2^e fase van het funderend onderwijs (9 tot 12-jarigen), te weten de groepen 5, 6, 7 en 8.

Tweetalig GreenKidz lesplan
Plastic en Recyclen

Vijftien GreenKidz lesplan-onderdelen:

1. GreenKidz Lesplan in 7 stappen over plastic en recyclen
2. GreenKidz Achtergrondmateriaal voor leerkrachten over plastic en recyclen
3. GreenKidz Power Point Presentatie 'Plastic en recyclen' met veel foto's en beeldmateriaal
4. GreenKidz Power Point instructie voor de knutselactiviteit met recycle materiaal
5. Drietal Papiamentstalige filmpjes over afval en recycling op Curaçao
6. Overzichtelijke en kleurrijke afval-afbreektabel
7. Geplastificeerde werkbladen over plastic in de zee
8. Geplastificeerde werkbladen over de schadelijke gevolgen van zwervuil en plastic voor dieren
9. Geplastificeerde werkbladen over recycling van plastic en aluminium op Curaçao
10. GreenKidz miniatuur recyclecenter van kunststof om mee te leren recyclen
11. GreenKidz Excursiequiz
12. GreenKidz Kleurplaten(12 stuks) met groene thema's
13. GreenKidz Kindercontract met tien overzichtelijke groene regels
14. GreenKidz Scholencontract met tien overzichtelijke groene tips
15. GreenKidz Groepstoets in de vorm van een GreenKidz quiz

GreenKidz Recycle-brochure
voor gezinnen

GreenKidz
geplastificeerde
werkbladen

Bijlage 4 GreenKidz team

In januari 2015 werd het GreenKidz project door GreenKidz creators Maya Mathias en Ivonne Zegveld geïnitieerd. Twee jaar later is het GreenKidz team tot maar liefst 30 betrokken teamleden uitgebreid. GreenKidz teamleden zijn veelal lokale professionals met zeer uiteenlopende achtergronden en specialismen en een groen hart.

GreenKidz teamleden zetten zich gratis, tegen een vrijwilligerstarief of tegen een gereduceerd tarief van maximaal 50% van hun commerciële tarief in voor de verschillende deelprojecten en activiteiten van GreenKidz. In onderstaand overzicht krijgt u een beeld van de leden van het huidige GreenKidz team en de rollen die zij binnen het team vervullen.

GreenKidz creators	Maya Mathias, Ivonne Zegveld
GreenKidz projectondersteuner	Ella Rosa
GreenKidz fondsenwervers	Ella Rosa, Angelique Kok, Maya Mathias
GreenKidz eventplanners	Fransien van Haaren, Colette Driessen
GreenKidz gastdocenten	Angelique Kok, Sheila Payne, Claudio Da Silva, Migarda Rafaela, Corinne Muijsen, Christy Prins
GreenKidz lesmateriaal-ontwikkelaars	Mieke Hukshorn, Christy Prins, Maya Mathias, Ivonne Zegveld
GreenKidz graphic designers	Ivonne Zegveld, Manuela Hak
GreenKidz schrijvers en journalisten	Maya Mathias, Elisa Koek
GreenKidz vertalers	Hellen Noort, John Amarica
GreenKidz MC's	Eugene Maduro, Maya Mathias
GreenKidz websitebouwer	David Dovale
GreenKidz social media specialist	Nicole van Beusekom
GreenKidz audio/video specialist	Ralph Durgaram
GreenKidz illustratoren	Ariadne Faries, Sander van Beusekom Willemijn Jussen
GreenKidz fotografen	Carlo Walle, Martin van den Blink
GreenKidz milieuspecialist	John Amarica
GreenKidz strategisch adviseur	Walter Blijleven
GreenKidz marketing-adviseur	Myrthe Verhulst
GreenKidz financieel-adviseur	Felicia van Loon
GreenKidz connectors in Nederland	Rien Timmer-Thie, Esther Sedney-Meijer

MAYA MATHIAS

IVONNE ZEGVELD

ELLA ROSA

COLETTE DRIESSEN

HELLEN NOORT

MYRTHE VERHULST

EUGENE MADURO

JOHN AMARICA

RALPH DURGARAM

CARLO WALLÉ

WALTER BLIJLEVEN

DAVID DOVALE

MARTIN VAN DEN BLINK

ELISA KOEK

ARIADNE FARIES

MANUELA HAK

FELICIA VAN LOON

FRANSIEN VAN HAAREN

SANDER VAN BEUSEKOM

SHEILA PAYNE

ANGELIQUE KOK

MIGARDA RAPHAËLA

CORINNE MEIJSSON

MIEKE HUKSHORN

CHRISTY PRINS

CLÁUDIO JOSÉ
DA SILVA CORRÊA

ESTHER MEIJER

WILLEMIJN JUSSEN

NICOLE
VAN BEUSEKOM

RIEN TIMMER-THIE

Bijlage 5 GreenKidz samenwerkingspartners

Door het ideële karakter en beperkt aantal teamleden is GreenKidz beperkt in de activiteiten, die zij jaarlijks kan uitvoeren en het materiaal dat zij zelfstandig kan ontwikkelen. Om toch meer activiteiten en producten te ontwikkelen, wordt komende jaren samenwerking gezocht met een groot aantal partners.

GreenKidz Samenwerkingspartners voor de komende jaren:

1. Jeugdtheaterschool Drazans
2. Dr. Albert Schweitzer HAVO/VWO school
3. Recyclebedrijf GreenForce
4. Stichting Uniek Curaçao
5. Fundashon Korsou Limpi Bunita
6. Stichting BPM en Curaçao Clean Up
7. Stichting Yubi Kirindongo
8. Stichting Curaçao Art
9. IBB kunstopleiding voor jongeren (Instituut Buena Bista)
10. Fundashon Tur Ta Konta

1 Samenwerking met Jeugdtheaterschool Drazans

In 2016 gebruikte GreenKidz in haar gastlessen een aantal leuke papiamentstalige filmpjes waarin kind-acteurs van Drazans figureren en op humoristische wijze laten zien wat de schadelijke gevolgen zijn van vervuiling en zwerfvuil op straat en in de natuur en zee. Deze filmpjes zijn door Drazans en Caribbean Filmcom gratis aan Green Kidz beschikbaar gesteld. GreenKidz wil de samenwerking met Drazans uitbouwen door samen een GreenKidz theatervoorstelling te ontwikkelen.

2 Samenwerking met de Dr. Albert Schweitzer HAVO/VWO

In overleg met de rector van de Dr. Albert Schweitzer HAVO/VWO wordt gekeken of er een gezamenlijk project kan worden opgezet, waarbij brugklassers onder begeleiding van hun eigen leerkrachten filmpjes en/of strips gaan maken voor GreenKidz over de kernthema's Reduse, Reuse & Recycle en zwerfvuil en plastic in de oceaan.

Dit materiaal wordt dan actief in de GreenKidz gastlessen gebruikt en op de GreenKidz website geplaatst, waarbij waarschijnlijk een competitie wordt uitgeschreven en er leuke prijzen te winnen zijn. De leukste films worden dan professioneel bewerkt, waarbij de jonge filmmakers vanzelfsprekend in de groene schijnwerpers worden gezet.

3 Samenwerking met recyclebedrijf Green Force

De afgelopen 2 jaren is intensief en vruchtbaar samengewerkt met recyclebedrijf Green Force in de ontwikkeling van de GreenKidz gastles 'Plastic en recyclen'. Daarnaast wordt elk jaar tijdens de GreenKidz excursies een Green Force recycle centrum bezocht en voorziet Green Force GreenKidz van plastic afvalmateriaal dat in de knutsellessen wordt gebruikt. De komende jaren wordt deze samenwerking zeker voortgezet.

4 Samenwerking met Fundashon Kòrsou Limpi Bunita

Vorig jaar is een vruchtbare samenwerking met Fundashon Kòrsou Limpi Bunita opgezet, waarbij coördinator Cesar Rodriguez het excursiegedeelte naar Malpais (de landfill/afvalberg van Curaçao) verzorgde, dat deel uitmaakt van het GreenKidz activiteitenpakket. Voor dit onderdeel is zelfs een speciale quiz ontwikkeld. In het eerste GreenKidz jaar namen 6 GreenKidz scholen aan deze excursie deel. Met de stichting wordt gekeken of en hoe de samenwerking de komende jaren voortgezet kan worden.

5 Samenwerking met stichting Uniek Curaçao

Afgelopen jaar is zeer vruchtbaar samengewerkt met de stichting Uniek Curaçao die tijdens de GreenKidz excursies een unieke en educatieve wandeling begeleidde in het park van Roi Rincon. Komend jaar wordt gekeken of de samenwerking kan worden uitgebreid, waarbij GreenKidz en Uniek Curaçao actieve en educatieve buitenactiviteiten organiseren in de schoolvakanties van het Funderend Onderwijs.

6 Samenwerking met stichting BPM en Curaçao Clean Up

Afgelopen jaren werkte GreenKidz intensief samen met Bedrijven Platform Milieu en Curaçao Clean Up, twee stichtingen die zich inzetten voor een schoner Curaçao. Via BPM werden veel groene sponsors voor GreenKidz geworven en met hulp van het Curaçao Clean Up Team deden GreenKidz scholen elk jaar actief mee aan de jaarlijkse Curaçao Clean Up dag. Afgelopen jaar deden zelfs 600 leerlingen op twee schoonmaaklocaties mee en ruimden zij honderden kilo's zwerfvuil op. Met de stichting wordt gekeken hoe de samenwerking de komende jaren wordt voortgezet, waarbij de stichting er in 2018 naar streeft om minstens 5% van de bevolking mee te laten doen aan de jaarlijkse Clean Up dag.

7 Samenwerking met stichting Yubi Kirindongo

In 2016 is voor het eerst intensief samengewerkt met kunstenaar Yubi Kirindongo en zijn vrouw. Het huis en kunst-atelier van de recyclekunstenaar zijn tijdens de GreenKidz excursies uitvoerig bezocht, waarbij Yubi de kinderen ook persoonlijk te woord stond.

De bezichtiging van de wereldberoemde recycle kunstwerken van Yubi Kirindongo diende daarbij als inspiratie voor de knutsellessen in de klas waarin leerlingen in kleine groepen met plastic doppen, plastic snippers en andere afvalmaterialen collages maken van hun ideale oceaan. Met Yubi en zijn vrouw wordt gekeken of en hoe de samenwerking de komende jaren kan worden voortgezet.

8 Samenwerking met stichting Curaçao Art

Afgelopen jaar is vruchtbaar samengewerkt met Stichting Curaçao Art, dat onder andere opgericht is door kunsthistoricus Josee Thissen. Zij zal GreenKidz helpen met het maken van een presentatie over recycle art onder de noemer Trash to Treasure dat op netwerkbijeenkomsten en wellicht ook op GreenKidz scholen kan worden gebruikt als introductie op de knutselles met afvalmaterialen.

9 Samenwerking met kunstopleiding Instituto Buena Bista (IBB)

Komend jaar wordt ook onderzocht of GreenKidz kan samenwerken met de lokale IBB-kunstopleiding die jongeren in de leeftijd van 15 t/m 24 toe leidt naar een kunstopleiding in Nederland en door kunstenaars David Bade en Thirzo Martha wordt gemanaged. Studenten van het IBB zullen als dat binnen het drukke schema van IBB te organiseren valt, betrokken worden bij het GreenKidz thema over Recycle Kunst en onder begeleiding eigen korte presentaties verzorgen in de klas en/of een eigen film maken over recycle kunst op Curaçao.

10 Samenwerking met Fundashon Tur Ta Konta

In November 2015 won GreenKidz de Sustainable Innovation Award Curaçao. In diezelfde competitie won de stichting Tur Ta Konta, die schoolkinderen met rekenproblemen extra wekelijkse begeleiding biedt, de Social Innovation Award Curaçao. In de komende jaren wil GreenKidz graag met Tur Ta Konta samenwerken om een leerzaam rekenpakket 'recycle rekenen' te ontwikkelen waarin leerlingen op een confronterende en leerzame wijze uitrekenen wat de positieve gevolgen van recycling en de negatieve gevolgen van overmatige afvalverwerking en plastic in de oceaan kunnen zijn.

Bijlage 6 GreenKidz sponsors

Duurzame Hoofdsponsors 2015-2016-2017:

Diamond en Gold Sponsors 2015-2016:

Adopt-A-School Sponsors 2016:

Duurzame fondsen 2015-2016-2017:

CrimeFonds

Eénmalige fondsen 2015:

Vertegenwoordiging van Nederland
in Aruba, Curaçao en St. Maarten
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Silver Sponsors 2015-2016-2017:

Silver Sponsors 2015:

Samenwerkingspartners

Bedrijven Platform Milieu
Curaçao Clean Up
Galeria Yubi Kirindongo
Green Force
Fundashon Kòrsou Limpi Bunita
Stichting Bloemhof
Stichting Carmabi
Stichting Curaçao Art
Stichting Uniek Curaçao

Donateurs

Bearing Point Caribbean
Caribbean Nautical
Centrale Bank Curaçao
Curaçaoase Wegenbouw Maatschappij
Curinde N.V.
Eco Vision
Klaverjasclub
TafelRonde 40 Curaçao
Bonbini Tours

Sponsors in natura

Abaque Group
AD
Amigoe
Ariadne Faries
Art View
Bisschop's Way
Blend Imaging
Bloemhof Management
Boosty
Business in Control
CFG
Chicas
Copex Event Management
Curaçao Bottling company
Curaçao Creatief
Curaçao Laboratories Ltd.
CurAloë
CW Photography
De Dames
Deltagen Curaçao
Dolphin Academy
Dopper
EBBS
Empire
EWT

Extra
Green Media
I-Design
La Terrazza
La Vie en Rose
Living Green
Maarten Schakel
Mammoet printing
MCB
Mi Choice
Mundo Translations
Martin van den Blink
Octa Signs
Panaderia Isa
Papiamentu op maat
Picknick Projects
Renmar
Selikor
Servir Frais
Smart Works Caribbean
The Triangle
Tip-top Leañez & Cia.
Tramm
Van den Tweel (AH)
VanEps KunnemanVan Doorne
Willemijn Jussen

GreenKidz bedankadvertenties aan sponsors 2016

APRESIADO SPONSORNAN DI GREENKIDZ: MASHA DANKI PA BOSO SOSTÉN FINANSIERO!

Nos ta desea boso un felis aña berdé. Nos ta keda konta riba boso sosten balioso.

GreenKidz turn your world around

LIKE | SHARE NOS RIBA FACEBOOK: GREENKIDZCURAÇAO

WWW.GREENKIDZ.ORG

Dank ook aan alle kleine donateurs, sponsors in natura en samenwerkingspartners.

GREENKIDZ SPONSOREN MASHA DANKI VOOR JULLIE FINANCIËLE STEUN!

WIJ WENSEN JULLIE EEN GELUKKIG EN GROEN NIEUW JAAR EN BLIJVEN GRAAG REKENEN OP JULLIE SUPPORT.

GreenKidz turn your world around

LIKE & SHARE ONS OP FACEBOOK: GREENKIDZCURAÇAO

WWW.GREENKIDZ.ORG

Dank ook aan alle kleine donateurs, sponsors in natura en samenwerkingspartners.

GreenKidz tweetalige bedankadvertenties voor sponsors, geplaatst in de kranten 'Extra', 'Antiliaans Dagblad' en 'Amigoe' en gedeeld op social media.

Amigoe
2 ZATERDAG
 24 SEPTEMBER 2016

Green Kidz doen ook mee aan schoonmaak

ASCENCION — In de zinderende hitte hebben ongeveer 225 kinderen vandaag schoongemaakt bij Boca Ascencion. Kinderen van zeven verschillende scholen hebben in de ochtenduren hun bijdrage geleverd aan de grote schoonmaak op Curaçao. Doel is kinderen onder meer bewust te maken van de gevaren van plastic in het water voor de dieren die erin leven. Green Kidz maakt onderdeel uit van de Curaçao Clean Up, die vandaag over het hele eiland een schoonmaakactie organiseerde.

Scholen doen ook mee

Vervolg van pagina 1
CLEAN UP

Veel scholen hadden zich dit jaar aangesloten bij GreenKidz, de partner van Curaçao Clean Up. Ongeveer zeshonderd kinderen maakten schoon bij Boca Ascencion op Bándabou en bij de Sint Jorisbaai. Stichting Curaçao Clean Up zegt blij te zijn met de samenwerking, omdat 'een beter milieu vaak begint met de bewustwording van jongeren'.

Een van de scholen die meehielp met de schoonmaakactie, was het Radulphus College. Ongeveer honderdvijftig leerlingen en twintig docenten hielpen mee de omgeving van het Sentro di Barrio Brievengat schoon te maken, waaronder de buurt rond het politiebureau. Daarna werd de punt van de Chuchubweg bij het Vigdis Jonckheer-Mensing College opgeruimd.

Volgens Curaçao Clean Up voltrok zich 'een fraai unicum' bij de mangroven in de Sint Jorisbaai. In de mangroven aldaar bevindt zich veel aangespoeld plastic vanuit de Caribische zee. Vanwege de moeilijke bereikbaarheid, en om de natuur te beschermen, werd er een catamaran ingezet om het afval af te voeren.

Een recordaantal van 177 duikers deden op verschillende plekken mee aan de actie. Zo werden onder andere nabij de duikplek 'Tugboat' bij Caracasbaai enkele tientallen plastic strandbedjes uit het water gehaald, sommige zelfs vanaf veertig meter diepte. Op traditionele en sociale media kan de schoonmaakactie op veel bijval rekenen.

Tientallen deelnemers deelden foto's en ervaringen op Facebook en discussieerden

26/09/16 AD

Honderdvijftig leerlingen maakten schoon in Brievengat.

FOTO'S RADULPHUS COLL

over hoe men vervuiling te lijf kan gaan. Volgens Annetieke, een vrijwilliger die meehielp om de mondi in de buurt van Brakkeput schoon te maken, was de actie goed voorbereid. Alle vrijwilligers kregen een T-shirt en de organisatie deelde water, sinaasappels en broodjes uit. Ook werden de deelnemers van tevoren geïnstrueerd om zich vooral te richten op zwerfafval.

'Er heerste een luchtige en positieve sfeer en de mensen hadden echt de instelling 'om Curaçao weer wat mooier te maken', aldus de vrijwilliger. Ze vertelt dat de groep van alles tegenkwam, zoals rubber, touw, glas en vooral plastic: 'Veel bierflesjes, lege stripjes medicamenten, pijnstillers en con-

dooms in de prikkelboses, en ook lag er veel vacuümverpakking waar eten in wordt geserveerd.' Het viel haar op dat er ook erg veel bouwmaterial in de natuur lag, zoals kartonnen cementzakken.

De Stichting Curaçao Clean Up zal zich nu richten op de schoonmaakactie in 2018. Om twee jaar wordt in september een wereldwijde schoonmaakdag georganiseerd, waar Curaçao Clean Up en soortgelijke stichtingen in andere landen zich bij aansluiten. Het doel is dan om aan 'Let's Do It! World Clean Up' vijf procent van de Curaçaose bevolking mee te krijgen, een percentage dat als kantelpunt wordt gezien om een totale bevolking bewust te krijgen.

Krant Amigoe

Antilliaanse
 Dagblad

Chicu Capriles ku deseo pa Kòrsou ta limpi

Skalo- Den kuadro Dia di Limpieza Internashonal, MCB a tene den Parke Leyba un seremonia pa mustra un arte trahá fo'i sushi rekohé na Kòrsou.

Durante e okashon direktor di MCB, Chicu Capriles a tene su diskurso na e muhanan i mayornan presente den e parke. El a ekspre-

sá su deseo pa e menoman di edat tene Kòrsou limpi tur dia, i su deseo lo ta pa Kòrsou ta asina limpi ku nunca mas mester tene un Dia di Limpieza.

Riba e kombinashon di fotonan por mira parti di arte traha for di shushinan rekohé.*

MCB A SELEBRA KU GREEN KIDZ PA CURAÇAO CLEAN UP

HILLEMSTAD - Den kuadro di selebrashon di su 100 aña Maduro di Carlisle Bank a uni ku Green Kidz den e esfuerso pa tene Kòrsou limpi. Curaçao Clean Up a tene lugá den wèkènt. Mas di 700 boluntario a pone man na obra i a limpia St. Joris Baai i Boca Ancienion i despues a bai topa na Parke Leyba den Skalo. Eñan a traha un bunita obra di arte di materialnan resiklá. Riba e fotonan por mira henter e ambiente na parke Leyba i e obra di arte ku sigur sigur a haña aserashon i ku a honta ku presensia di direktor di MCB Chicu Capriles.

Bijlage 8 GreenKidz interviews

TUI Care Foundation

TUI Care Foundation steunt afvalprojecten op Curaçao

In beweging voor een schoon eiland

Green Force

Jaarlijks bezoeken 450.000 toeristen Curaçao. Op het eiland zelf wonen ruim 145.000 mensen. Samen zorgen zij voor een enorme berg afval. Het merendeel daarvan belandt op de stortplaats. Wil het eiland aantrekkelijk blijven, dan is afvalmanagement hard nodig. TUI Care Foundation steunt daarom Green Force bij het plaatsen van recyclingbakken bij hotels, zodat zij afval gescheiden kunnen inzamelen. TUI Care Foundation heeft er honderd gedoneerd en stimuleert hotelpartners van TUI zo'n bak te plaatsen. De recyclingbakken zijn goed herkenbaar en elke kleur is gekoppeld aan een bepaalde afvalstroom. Zo makkelijk kan het zijn.

Bij Curaçao denk je aan tropische stranden, een azuurblauwe zee en wuivende palmen. Klopt helemaal, maar wanneer je over het eiland reist, zie je ook zwerfvuil. TUI Care Foundation zet zich in voor een schoon Curaçao. En steunt lokale projecten zoals het lespakket van GreenKidz en de recyclingbakken van Green Force. Aan het woord zijn Maya Mathias en Ivonne Zegveld van GreenKidz.

Zwerfvuil, dat is toch bijna niet te voorkomen?
Zuinig zijn op je omgeving is op Curaçao nog niet zo doorgedrongen, want veel bewoners gooien nog steeds vuil in zee of op straat. Statistiek kennen we hier niet en boetes voor milieuvervuiling en illegale stort beginnen nu, met de nieuwe wetgeving, eindelijk te komen. Net als het opruimen van de rommel van een ander. Hotels en resorts houden de stranden wel goed schoon en recyclen op Curaçao kan, al is het beperkt. Toch begint een echte verandering bij de basis, bij kinderen. Als zij de gevaren van afval voor mens, dier en natuur inzien, kan er in de toekomst iets veranderen. Op scholen sporen we leerlingen met onze gratis lespakketten aan dit probleem vooral zelf aan te pakken.

Wat leren de kinderen dan?
Spelendwijs maken we leerlingen met filmpjes, liedjes en actieve opdrachten enthousiast. Dat werkt. Door zelf een schilpaddenbaai op te ruimen, zien ze

met eigen ogen wat de invloed is van zwerfvuil op het eiland. En bij de vuilstort leren ze over afvalverwerking en recycling. Ontwapenend is het als leerlingen het vuilnis van thuis op de schoolafel omkijken en het sorteren naar biologisch, karton, blink en plastic. Dan knippen ze hun neus dicht en roepen: 'Bah, wat vies'. Meestal groeit de berg plastic het explosiefst. Frieslandflessen vergaan minder snel dan een appel en dan begint het besef te dagen. Stel dat elke leerling een broodtrommel en drinkbeker mee naar school neemt, dan slinkt deze berg aanzienlijk.

Pikken de leerlingen de boodschap op?
De leerlingen zijn actief en stellen veel vragen. Het raakt ze zeker als ze horen dat dieren doodgaan door vuil dat in de natuur en oceaan terecht komt. We vertellen bijvoorbeeld dat vissen stukjes plastic eten van onze plastic flessen. Als we vervolgens vragen wie die vissen opeten, beseffen ze dat zij dit dus ook binnen kunnen krijgen. Na het volgen van

de gastles Plastic en Recyclen krijgen de kinderen een GreenKidz-kaart, waarin staat dat ze hun uiterste best doen om goed voor het milieu te zorgen. We zien dan alleen maar trots en blij gezichten.

En? Werkt het?
De lespakketten zijn zowel in het Papiaments als in het Nederlands en gratis te downloaden voor elke school die belangstelling heeft. Thema's die onder meer aan bod komen zijn: plastic en recycling, Curaçao Clean Up Day, de vuilstortplaats en recyclecentra. Dat werkt zeker. We bereiken daarmee achttien leerlingen en zien het besef van een schoon Curaçao met de dag toenemen. Nu verzorgen gastdocenten de lessen, maar straks gaan de leerkrachten dat zelf doen. Zo krijgen milieu en duurzaamheid continu aandacht op school.

Wat zou je de vakantieganger willen adviseren?
'Begin bij jezelf. Ga zorgzaam om met de omgeving en maak het eiland niet vul, simpelweg door jouw afval in de afvalbak te gooien. Waar mogelijk natuurlijk gescheiden.'

Over TUI Care Foundation

Vakanties hebben gevolgen voor uw reisbestemming: positief en negatief. Om te zorgen dat reizen in de toekomst aantrekkelijk blijft, steunt de onafhankelijke stichting TUI Care Foundation duurzame projecten op vakantiebestemmingen. De stichting doet dat samen met vakantiegangers. Een van de bestemmingen is Curaçao. Dit tropische eiland is geliefd vanwege de parelwitte stranden, kleurrijke cultuur en prachtige natuur. Het is belangrijk dat dat zo blijft. Daarom steunt TUI Care Foundation de lespakketten van GreenKidz en de recyclingbakken van Green Force. Deze projecten zijn een inspiratie voor de bevolking, hotels en vakantiegangers om ook in beweging te komen voor een schoon en gezond Curaçao.

Meer lezen of zien?

Passagiers van de Boeing 787 Dreamliner kunnen een video bekijken over drie andere projecten die TUI Care Foundation steunt. Ook aan boord van onze andere toestellen vind je informatie over deze projecten én over TUI Care Foundation in het algemeen. Kijk daarvoor in het entertainmentsysteem.

Geef een glimlach, doe een donatie

Wij je ook bijdragen aan een schoon Curaçao? Iedere euro die je schenkt, komt bij het project terecht. Maak vandaag nog een gift over op IBAN: NL39 NGB 0652 2815 59, ten name van TUI Care Foundation. Doneren kan ook via de website. Namens de bevolking, dieren en natuur van Curaçao: Masha dank! Kijk voor meer informatie op www.tuicarefoundation.nl en volg ons op Facebook.

13

Artikel Interview TUI Magazine, februari 2016

18 PASSIE

Jong geleerd, oud gedaan

GreenKidz Curaçao, de passie van Maya Mathias en Ivonne Zegveld

Hoe komen een bedrijfsconsument en een graphic designer er toe om samen de schouders te zetten onder een groener Curaçao? We vragen het Maya Mathias en Ivonne Zegveld, initiatiefnemers van GreenKidz Curaçao.

19 PASSIE

Vriendinnen
"We zijn al jarenlang vriendinnen", begint Ivonne Zegveld het verhaal. "Met onze kinderen maakten we - dat doen we nog steeds trouwens - wandelingen of fietstochten in de natuur. Het afval: ergende ons. Daar wilden we iets aan doen. Het is niet okay om zomaar overal je rommel te dumpen."

Talenten gebruiken
Maya Mathias: "We brainstormden hoe Ivonne en ik onze talenten konden bundelen. Ik ben opleider en schrijver en Ivonne werkt als creative designer. Beiden zijn we moeder en kijken we naar de toekomst van onze kinderen. Eerst dachten we aan een tijdschrift, maar het werd al snel een educatief pakket, waarmee we de jeugd bewust willen maken van hun leefomgeving. We gingen samenwerken met Curaçao Clean Up, Green Force Curaçao en Selkor. En daar zijn nog veel meer organisaties bijgekomen sinds we anderhalf jaar geleden zijn gestart."

Het begint bij jezelf
"Natuurlijk beseffen wij dat het niet makkelijk is om bewust met afval om te gaan, als er de middelen niet voor zijn", gaat Ivonne verder. "Maar de mindset begint te veranderen. Kijk naar het succes van de Curaçao Clean Up. Ogruimen, achteraf is een fantastisch begin, maar we moeten er uiteindelijk naar toe dat er geen afval meer op straat komt. Dit proberen we de leerlingen in het Fundamenteel Onderwijs op een leuke en interactieve manier te leren."

Gratis voor iedereen
Het uitgangspunt van GreenKidz is dat al het educatief materiaal gratis is voor iedereen. Maya: "Op deze manier kan iedereen, individueel, scholen en verenigingen en zelfs een individuele leerling voor een sprookje bijvoorbeeld. We maken kleine stapjes, maar met bescheiden en dus realistische passies kom je er ook. Onze enthousiaste gastdocenten bezoeken scholen om kinderen te leren dat we zinnig inzetten zijn op het milieu. Binnen het GreenKidz lespakket verzorgen we excursies naar de Green Force recycle-stations, we bezoeken in samenwerking met Uniek Curaçao het bos Roi di Rincon en alle kinderen gaan naar recycle-kunstenaar 'Nusi Kinkindongo'."

Mooie successen
"De reacties zijn heerlijk positief", gaat Ivonne verder. "Sowieso hebben we met GreenKidz bij de Curaçao Clean Up in september zeshonderd kinderen weten te bewegen om mee te doen aan deze opruimactie." Maya: "En scholen zeggen bewust na te denken hoe ze met afval omgaan. Zo gebruikt de Chema Maduro-Angela Jossurun-school geen wegwerptafels meer, heeft het Sint Anthonis College haar kerstboom en kerststal van recycle-materiaal gemaakt en heeft de Pipita basisschool met grote boodschappentassen een eigen recycle-unit in de hal geplaatst." Ivonne: "Het enthousiasme van de kinderen wakent onze passie alleen maar aan. We willen met GreenKidz echt iets betekenen voor Curaçao. En dat voor de lange termijn. Dit is nog maar het begin!"

Adopteer een school
GreenKidz Curaçao wil dat alle kinderen op het eiland leren dat een schoon milieu echt belangrijk is. Werken aan iets voor de lange termijn, kan alleen met geld dat duurzaam beschikbaar is. Het adopteren van een school voor 2.500 gulden per jaar maakt dit mogelijk.

Artikel interview LaVida, december 2016

GreenKidz interview met de Curaçao Clean Up

GreenKidz vult ons pakket goed aan

Waarom steunt u GreenKidz?

Als Curaçao Clean Up zetten we ons nu enkele jaren in voor een schonere omgeving. Het aspect dat wij misten was educatie voor de jeugd. Hier waren we ons al enige tijd van bewust, maar zelf hadden we niet genoeg handen en middelen om werk te maken van de educatieve kant. Toen GreenKidz ons vertelde over hun initiatief, waren we meteen om. GreenKidz sluit exact aan bij onze ideologie en vult eigenlijk het 'gat' binnen onze organisatie op.

Waarin maakt GreenKidz het verschil?

GreenKidz begint bij het begin: de jeugd. Via de jeugd kunnen zij ook volwassenen motiveren bewuster om te gaan met het milieu. Dat is iets innovatiefs. Kinderen imiteren de voorbeelden in hun omgeving en daarom is het belangrijk een goed voorbeeld te geven. Daarbuiten biedt GreenKidz een hele heldere en concrete vertaling van wat nodig is en wat ze doen. Het is een totaalpakket dat is aangepast aan de wereld van kinderen op Curaçao.

Waarom is dit project belangrijk voor Curaçao?

Wij zijn Curaçao Clean Up begonnen, omdat ontzettend veel mensen zich druk maken om vervuiling op Curaçao,

"GreenKidz sluit exact aan bij onze ideologie en vult eigenlijk het 'gat' binnen onze organisatie op."

maar velen geen actie ondernemen. Dit hebben we doorbroken: we voeren wel acties. Parallel aan de acties, proberen we vanuit de zijlijn mee te sturen op het gebied van wetten en sancties wat betreft het milieu.

Ik ben ervan overtuigd dat onze acties mentaliteitsveranderingen teweeg brengen. Ook GreenKidz richt zich op een verandering van de mentaliteit en probeert dit vanaf jonge leeftijd bij te brengen. GreenKidz de educatie en wij de uitvoering. Dat is een win-win situatie voor beide organisaties.

Curaçao Clean Up

CEO: Corinne van Hal

Stichtingslocatie: Curaçao

www.curacaocleanup.com

Facebook pagina:

www.facebook.com/curacaocleanup

Soort bedrijf: Stichting

Stichtingssector: Milieu

Aantal medewerkers: 12

Aantal eilanden waar ze gevestigd zijn: 1

Oprichtingsjaar: 2013

"GreenKidz doet de educatie en wij doen de uitvoering."

Wat doen Curaçao Clean Up?

We organiseren jaarlijks de Curaçao Clean Up. Een dag waarop overall op het eiland groepen vrijwilligers zich inzetten om een plek op te ruimen.

Van Banda Bou tot Banda Ariba en Klein Curaçao ruimen mensen de natuur op; zowel onder als boven water. Inmiddels sluiten duizenden mensen zich bij dit initiatief aan en is de Curaçao Clean Up een bekende organisatie. Op deze manier maken we niet alleen schoon die dag, maar ontstaat er een beweging die voor bewustzijn zorgt.

Om dit idee levend te houden, zijn we ook actief op sociale media en in de media. We proberen zo een soort watch dog te zijn en problemen aan te kaarten.

Waarin bent u een voorbeeld voor andere bedrijven als het gaat om milieuzorg en duurzaamheid?

Als stichting zijn we natuurlijk altijd actief op dit gebied, maar ook persoonlijk voer ik dit door. Simpele acties zoals een thermosfles vullen met water in plaats van elke keer een plastic flesje kopen; of spullen oprapen

die op straat slingeren, zijn dingen die ik dagelijks doe. We kunnen wel klagen en praten over vervuiling, maar we moeten er ook iets aan doen en dat begint bij jezelf.

Is het belangrijk voor het imago van een stichting om duurzaam en milieubewust te werken?

Dat denk ik wel. We zijn inmiddels echt op een punt dat de meerwaarde van duurzaamheid gezien wordt en men zich hiermee wil associëren. Niet alleen tegenover klanten, maar ook tegenover werknemers. Medewerkers moeten trots kunnen zijn op hun werkplek. Een bedrijf geeft een boodschap mee, is bewust bezig en houdt rekening met de omgeving.

Wij merken dit ook aan de Curaçao Clean Up: steeds meer mensen, maar ook bedrijven helpen mee en zijn hier trots op. Men wil laten zien dat ze zich vrijwillig inzetten tegen vervuiling.

Changing the
mindset of
Generations

**Green
Kidz**
Turn your world around

In 2015 initieerden Maya Mathias en Ivonne Zegveld het duurzame GreenKidz project. Hiermee wilden zij leerlingen en leerkrachten in het FO-onderwijs inspireren en activeren om zorgzaam om te gaan met het milieu.

Intussen is GreenKidz uitgegroeid tot een gedreven team van 35 lokale professionals, die zich inzetten voor een groen Curaçao. Eind 2015 won GreenKidz zelfs de **Sustainable Innovation Award Curaçao** voor haar vernieuwende benadering van milieueducatie voor de jeugd!

GreenKidz streeft ernaar om in een periode van vijf jaar alle 50 lokale scholen in het funderend onderwijs van Curaçao te ondersteunen met een mooi pakket aan lessen, excursies en buitenactiviteiten. Al het Papiamentstalige en Nederlandstalige lesmateriaal wordt gratis en blijvend aan alle FO-scholen en de gemeenschap van Curaçao beschikbaar gesteld.

Download het gratis lespakket 'Plastic en recycelen' via de website: www.greenkidz.org en like ons op Facebook: [greenkidzcuracao](https://www.facebook.com/greenkidzcuracao).

In gesprek met Karin Lotman, Pipita schoolhoofd en
Mieke Hukshorn, Pipita leerkracht bovenbouw
Januari 2017 | Auteur: Maya Mathias | Design: Ivonne Zegveld

GreenKidz interview met Pipita Basisschool

Met innovatieve ideeën kun je de wereld verbeteren

Wat voor soort school is Pipita?

'Pipita is een familieschool. Kinderen groeien hier van een pitje (pipita) uit tot een boom. Normen en waarden worden gevormd in families, in hechte verbanden waar je nauw met elkaar omgaat en zorgt voor elkaar. Dat gebeurt ook op school. Wij leren kinderen zelf verantwoordelijkheid nemen, kritisch denken, zorgzaam zijn en initiatief ontplooiën; stuk voor stuk belangrijke vaardigheden van deze tijd. Op Pipita mag je zijn wie je bent. Dat creëert zelfvertrouwen en betrokkenheid.'

Welke waarden vindt Pipita belangrijk als het gaat om duurzaamheid en milieuzorg?

'Zorg voor je naasten, vloeit naadloos over in zorg voor je omgeving. Dat betekent dus dat we onze school veilig, schoon en netjes houden met elkaar. Onze kinderen leren over global climate change, en over recyclen. We geven ze een bredere blik op wat er in de rest van de wereld gebeurt en laten tegelijkertijd het effect zien van eigen gedrag; dus snuffelen aan grote thema's en dan met kleine acties zelf verantwoordelijkheid nemen. We geven onze leerlingen de boodschap mee dat ze de nieuwe generatie zijn en met hun innovatieve ideeën de wereld kunnen verbeteren.'

Mieke Hukshorn

Hoe geeft Pipita hier zelf uitvoering aan?

'Heel praktisch betekent dat bidons en broodtrommels mee naar school, plastic en aluminium in een aparte bak verzamelen en eens in de zoveel tijd naar de recycle unit brengen, restmaterialen bewust verzamelen in de knutselbak, altijd beide kanten van papier gebruiken, zorgvuldig omgaan met nietjes en lijm, gezond eten en trakteren en werken met hervulbare verpakkingen, waar dat kan.'

Waarom doet Pipita mee aan GreenKidz?

'We zijn op school al heel bewust bezig met milieuzorg, maar GreenKidz maakt ons nog bewuster. Mieke zet zich al jaren in voor de Curaçao Clean Up. Ze doet elk jaar met haar klas mee en zet zich ook in voor de bescherming van ons koraal. Karin was al heel bewust in Nederland bezig met het milieu en met recyclen. Op Curaçao zijn milieuzorg en

Changing the
mindset of
Generations

**Green
Kidz**
Turn your world around

Karin Lotman en Mieke Hukshorn

recycling helaas niet vanzelfsprekend en nog niet zo goed geregeld. Het is belangrijk dat GreenKidz hier aandacht op vestigt en scholen en leerlingen bewust maakt van het belang van zorgzaam omgaan met je eiland en je directe leefomgeving.

Pipita is een GreenKidz ontwikkelschool. Wat houdt dat in?

'Mieke Hukshorn is samen met Christy Prins al vanaf de start van GreenKidz betrokken geweest bij het ontwikkelen en proefdraaien van de les 'Plastic en recyclen' en het opleiden van GreenKidz gast-docenten. Het GreenKidz project wordt ook actief ondersteund en gefaciliteerd door de directie en het team. Vorig jaar is aan de lessen een actieve milieukeek gekoppeld voor de hele school.

Hoe wil Pipita deze ontwikkelrol vorm blijven geven in de toekomst?

'We zouden die ontwikkelrol in de toekomst best willen vergroten door met het hele team en betrokken ouders mee te denken over nieuwe lesprogramma's en de school buiten schooltijd beschikbaar te stellen voor vergaderingen en overleg voor

**“Op Pipita mag je
zijn wie je bent.
Dat creëert
zelfvertrouwen en
betrokkenheid.”**

leerkrachten. We willen ons steentje bijdragen als ontwikkelschool en denktank en onze ervaring met modern onderwijs graag doorgeven aan anderen.’

Hoe ervaren leerlingen de GreenKidz activiteiten en wat vinden ze het leukst?

‘De groepen 5, 6, 7 en 8 van onze school doen mee aan GreenKidz. Ze vinden het geweldig. Er is altijd informatie, die nieuw voor ze is, en van de lessen blijft zeker wat hangen. Ze hebben het erna ook nog over en spreken elkaar bijvoorbeeld aan op geen aluminium pakjes en plastic wegwerpflesjes meenemen naar school. De afvalopdracht vinden ze het leukst omdat ze zelf dingen mogen sorteren en recycleren. De kinderen genieten ook van de excursie naar de Landfill waar ze zien waar hun afval eindigt. Ze stellen veel kritische vragen en met de knutselopdracht gebruiken ze hun fantasie volop.’

Wat vinden de leerkrachten van de GreenKidz activiteiten en het lesmateriaal?

‘De leerkrachten vinden het materiaal prachtig visueel, tastbaar en voelbaar zoals de miniatuur recycle unit.

Het lesplan zit goed in elkaar en gebruikt allerlei moderne lestechnieken en er is een mooie, heldere power pointpresentatie die professioneel is opgemaakt. Dat prikkelt de leerkrachten.’

Wat is de toegevoegde waarde van GreenKidz voor scholen op Curaçao?

‘GreenKidz lessen zijn eye openers. Ze laten een interactieve manier van lesgeven zien, waar kinderen niet stil zitten en kennis absorberen, maar juist leren door actief vragen te stellen, opdrachten uit te voeren en dingen te ervaren. Het zou prachtig zijn als deze manier van lesgeven ook op scholen wordt geïntegreerd waar nu meer traditioneel wordt lesgegeven.’

‘Leerlingen onthouden de lessen van GreenKidz omdat ze zo anders zijn. Ze hebben iets van; Joepie GreenKidz komt weer. De grote toegevoegde waarde is dat leerkrachten zien dat je op deze actieve en speelse wijze ook veel aan kinderen kunt leren en dat ze misschien zelf ook zo gaan werken in hun klas.’

“Leerlingen onthouden
de lessen van GreenKidz
omdat ze zo anders zijn.
Ze hebben iets van; Joepie
GreenKidz komt weer!”

Wat zou GreenKidz in de toekomst meer of beter moeten doen?

'Er moet een mooi vervolg komen op dit eerste GreenKidz lespakket. Wetenschap bewijst dat de informatie die je bewust herhaalt het best beklijft. Je zou de GreenKidz inzichten moeten integreren in schoolprojecten zoals een jaarlijkse milieuwEEK, op elke school een kleine recyclehoek inrichten of jaarlijks GreenKidz vakantieplannen moeten organiseren voor elke school.'

'Het moeilijkste is om de nieuwe kennis vast te houden, te actualiseren en te verankeren. Misschien moet GreenKidz met leenleskisten werken, zodat scholen de lessen ieder jaar zelf kunnen gaan verzorgen als het GreenKidz project eenmaal bij ze is langs geweest. En jaarlijks zou je open-inschrijvingen moeten organiseren waar leerkrachten en andere geïnteresseerden zich tegen een betaalbare prijs voor in kunnen schrijven. Daar willen wij onze school wel voor openstellen.'

Bijlage 9 GreenKidz website en facebookpagina

11.1 GreenKidz website www.greenkidz.org

In 2015 is de website www.greenkidz.org met behulp van websitebouwer David Dovale speels en kleurrijk opgezet. Deze website bevat beeld-, audio-, en filmmateriaal voor leerlingen en biedt geïnteresseerden en potentiële sponsors ook actuele informatie over het GreenKidz project. Een zeer belangrijk kenmerk van de website is het feit dat al het GreenKidz lesmateriaal eenvoudig en gratis in twee talen te downloaden is, zodat het blijvend beschikbaar is voor de hele gemeenschap van Curaçao.

De website is voor leerlingen, scholen en ouders bedoeld en moet komende jaren verder worden gevuld. Om de reikwijdte en mogelijkheden van de GreenKidz website te verbreden, worden komende jaren naar aanvullende ICT/ Website partners gezocht. Dit is zeer noodzakelijk omdat de huidige websitebouwer wegens prive-omstandigheden moet stoppen met zijn werk en de GreenKidz website daardoor door een andere ICT-bedrijf moet worden uitgebreid en uitgebouwd.

11.2 GreenKidz facebookpagina Greenkidzcuracao

In 2015 is de GreenKidz facebookpagina [Greenkidzcuracao](https://www.facebook.com/greenkidzcuracao) gelanceerd, die anno 2016 meer dan 1000 vrienden telt. Op de website worden wekelijks allerlei nieuwsjes geplaatst en gedeeld over groene onderwerpen en ontwikkelingen in het algemeen en GreenKidz activiteiten en events in het bijzonder. Steeds meer personen en bedrijven weten GreenKidz hierdoor te vinden, waardoor het bereik en de bekendheid van het GreenKidz project groeit.

De Facebook-pagina wordt sinds september 2016 door social media specialist Nicole van Beusekom beheerd. Door haar actuele kennis en ervaring wordt de facebookpagina veel meer dan voorheen op systematische en professionele wijze van een toenemend aantal filmpjes, presentaties en fotoalbums voorzien. Binnen een week worden van elke nieuwe GreenKidz activiteit tegenwoordig informatieve en kleurrijke posts gemaakt, die door sponsors en fans zeer worden gewaardeerd.

Met Nicole van Beusekom wordt in 2017 onderzocht of de GreenKidz Facebookpagina meer inkomsten kan genereren voor GreenKidz activiteiten in de vorm van kleine donaties via een donatieknop en advertentie-inkomsten van groene bedrijven die hun producten via de GreenKidz Facebookpagina onder de aandacht willen brengen van een belangstellend (groen) publiek.

